პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის, თბილისის კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების ორგანო

კომუნისტი ორგან центрального и тбилисского комитетов кп (б) грузии и советов депутатов трудящихся грузинской ССР

გამოდის 29-ე წელი

კვირა, 27 მარტი, 1949 წ. № 60 (8363). ფასი 20 კაპ.

დღეს გაზეთშია:

მშრომელთა საერთაშორისო დღესასწაულს — ღირსეული შეხვედრა!—მოწვინავე (1-ლი გვერდი).
ჩვენს რესპუბლიკაში (1-ლი გვერდი).
პარტიული ცხოვრება (მე-2 გვერდი).
შაძრის ჭარხლის მოსავლიანობის გადიდებისათვის (მე-2 გვერდი).
დ. ამირანაძე — სოციალისტური შეჯიბრება საუკეთესო შედეგების მისაღწევად (მე-2 გვერდი).
რესპუბლიკის ბრიგადის სახელმწოდებების მოსაპოვებლად (მე-3 გვერდი).
სიმონ ჩიქოვანი — გაზაფხული მერხეულში (მე-3 გვერდი).
ვლადიმერ თორდუა — ერთ სოფელში (მე-3 გვერდი).
ვ. გონგაძე — თეთრი წყაროს კეთილმოწყობილი ხდება (მე-3 გვერდი).
უცხოეთის ამბები — დეპეშები (მე-4 გვერდი).

მშრომელთა საერთაშორისო დღესასწაულს — ღირსეული შეხვედრა!

მეოთხე სტალინური ხუთწლედის ვადამდე შესასრულებლად ბრძოლაში ჩვენი რესპუბლიკის მშრომელები, ძოძმე საბჭოთა რესპუბლიკების ხალხებთან ერთად, სერიოზულ გაძარჯვებებს აღწევენ. ხუთწლედის განვლილი სამი წლის მანძილზე რესპუბლიკის მრეწველობა წლითიწლობით გადაჭარბებით ასრულებდა საწარმოო გეგმებს, განუხრელად ადიდებდა პროდუქციის გამოშვებას, აფართოებდა ასორტიმენტს, აუმჯობესებდა ხარისხს, ეუფლებოდა მაღალნაყოფიერი რთული დაზგებისა და მანქანების, ახალ-ახალი ფართო მოხმარების საქონლის წარმოების ტექნიკას.

მრეწველობის მუშაკების მიერ მოპოვებულ წარმატებათა შედეგად მიმდინარე წლის დასაწყისისათვის საერთო პროდუქციის მოცულობამ უკვე შეადგინა ხუთწლიანი გეგმით 1950 წლისათვის გათვალისწინებული ოდენობის 86,9 პროცენტი, რაც იმის გარანტიას წარმოადგენს, რომ წარმოების დონის მხრივ ჩვენი რესპუბლიკის მრეწველობა უკვე მიმდინარე წლის პირველი ნახევრის ბოლოსათვის შეასრულებს თავის ხუთწლედს.

მაღალნაყოფიერი შრომით დაიწყო ახალი ხუთწლედის მეოთხე წელი. თბილისის მრეწველობამ, რომელიც წამყვანია რესპუბლიკაში, სასახელოდ დასძლია ზამთრის თვეების მუშაობის ძნელი პერიოდი და თვალსაჩინო გადაჭარბებით შეასრულა როგორც იანვრის, ისე თებერვლის საწარმოო გეგმები და გასული წლის იმავე პერიოდთან შედარებით გაცილებით მეტი პროდუქცია მოგვცა. ასეთივე წარმატებები მოიპოვეს რესპუბლიკის სხვა ქალაქების სამრეწველო საწარმოებმა, ჭიათურელმა მაღაროელებმა, ზესტაფონელმა მეტალურგებმა, კასპელმა მეცემენტეებმა, რკინიგზელებმა.

ძალების დაუზოგავად შრომობენ რესპუბლიკის კოლმეურნეები, საბჭოთა მეურნეობებისა და მტს-ების მუშაკები, სოფლის მეურნეობის სპეციალისტები გასულ წელს წარმატებით მოპოვებულ წარმატებათა შემდგომი გამრავლებისათვის, მიმდინარე წელს ჩვენს მრავალფეროვან სოციალისტურ სოფლის მეურნეობაში მარცვლეულის, ჩაის, ციტრუსების, თამბაქოს, შაქრის ჭარხლის, ყურძნის, ხილისა და სხვა კულტურების უხვი მოსავლის მიღებისათვის.

ენერგიული შრომაა გაჩაღებული მრავალრიცხოვან სამშენებლო ობიექტებზე — ახალი ქარხნების, შახტების, ელექტროსადგურების, ნავთის ჭაბურღილებისა და სანიწო მშენებლობებზე. მაგრამ საბჭოთა ხალხი, რომელსაც ხელმძღვანელობენ ლენინ-სტალინის დიადი პარტია და ხალხთა გენიალური ბელადი დიდი სტალინი, არასოდეს არ კმაყოფილდება მიღწეულით. მისი მიზანია მუდმივი წინსვლა, სრული კომუნისტური საზოგადოების აშენება. ამ მიზნის განხორციელებისათვის ბრძოლაში იგი ფართოდ იყენებს ჩვენად საშუალებას — სოციალისტურ შეჯიბრებას.

ახალი ხუთწლედის ვადამდე განხორციელებისათვის ბრძოლაც განვლილი სამი წლის მანძილზე საბჭოთა ქალაქის მრეწველობის, ტრანსპორტის, ახალშენებლობათა და სოფლის მეურნეობის მშრომელებმა სოციალისტური შეჯიბრების არა ერთი ახალი ფორმა გამოავლინეს სახალხო მეურნეობის ყველა დარგში სტახანოვური მოძრაობის კიდევ უფრო ფართოდ დანერგვისათვის. საკმარისია აღინიშნოს შარშან მოსკოველთა ინიციატივით დაწყებული სოციალისტური შეჯიბრება საწარმოთა რენტაბელური მუშაობისა და ზეგეგმითი დაგროვების გადიდებისათვის. ამ პატრიოტულმა ინიციატივამ, რომელმაც მთელი ჩვენი თავაუწყდენი სამშობლო მოიცვა, სახელმწიფოს შარშან მრავალი მილიარდი ანგარიშით ზეგეგმითი დაგროვება მისცა. საწარმოო გეგმების ვადამდე შესრულებას ასევე ხელს უწყობს წელს მოსკოველთა ინიციატივით გაჩაღებული სოციალისტური შეჯიბრება საბრუნავ საშუალებათა ბრუნვის დაჩქარების შესახებ.

გეგმების ვადამდე შესრულებისათვის ბრძოლაში სერიოზული წვლილი შეაქვს მშრომელთა საერთაშორისო დღესასწაულის — პირველი მაისისა და დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის ღირსეული შეხვედრისათვის ყოველწლიურად გაჩაღებულ სოციალისტურ შეჯიბრებას. საპირველმაისო შეჯიბრების გაჩაღებით შარშან საწარმოთა დიდმა უმრავლესობამ ვადამდე შეასრულა ოთხი თვის, ხოლო საოქტომბრო შეჯიბრების გაჩაღებით— წლიური გეგმები.

ახლოვდება მშრომელთა საერთაშორისო დღესასწაული — 1949 წლის პირველი მაისი. ამ დიდმნიშვნელოვანი თარიღის ღირსეული შეხვედრისათვის სოციალისტური შეჯიბრების ინიციატორებად წელს ჩვენი რესპუბლიკის თბილისის ქვაძის რკინიგზელები გამოვიდნენ. რკინიგზელთა ამ თაოსნობამ ცხოველი გამოხმაურება ჰპოვა არა მარტო რკინიგზაზე, არამედ რესპუბლიკის მრეწველობის ყველა დარგში. საწარმოთა კოლექტივების, საქართველოს ყველა მშრომელის წინაშე წელს განსაკუთრებით პასუხსაგები ამოცანებია დასახული. რესპუბლიკის მრეწველობის ბუმაგები ერთმანეთს ეჯიბრებიან არა მარტო საწარმოო გეგმების ვადამდე შესრულებისათვის, არამედ საბრუნავ საშუალებათა ბრუნვის დაჩქარებით სახელმწიფოსათვის ათობით მილიონი მანეთის განთავისუფლებისათვის, პირველხარისხოვანი პროდუქციის გამოშვებისათვის.

ზოგიერთ საწარმოში უკვე შეაჯამეს საბრუნავ საშუალებათა ბრუნვის დაჩქარების პირველი შედეგები. თბილისის კიროვის სახელობის ბამბამშენებლობა ქარხანამ ხუთი დღით დაიჩქარა საბრუნავი სახსრების ბრუნვა და სახელმწიფოს უკვე გაუთავისუფლა 553 ათასი მანეთი. ამ მიმართულებით პირველ წარმატებებს მიაღწიეს აგრეთვე 26 კომბინატის სახელობის მანქანათმშენებელ ქარხანაში, სართავ-სატრიკოტაჟო კომბინატში, კამეოლ-მაუდის ფაბრიკაში და ზოგიერთ სხვა საწარმოში.

მაღალხარისხოვანი პროდუქციის გამოშვებისათვის ბრძოლაში პირველი წარმატებებია აგრეთვე მოპოვებული რესპუბლიკის მსუბუქი მრეწველობის მრავალ საწარმოში. „პირველხარისხოვანი პროდუქციის ბრიგადების“ საპატიო წოდების მოსაპოვებლად ახლა ჩვენში ასობით ბრიგადა იბრძვის.

საწარმოთა სამეურნეო ხელმძღვანელების, პარტიული, პროფესიული და კომკავშირული ორგანიზაციების ღირსების საქმეა უფრო ფართოდ გაიშალოს საპირველმაისო სოციალისტური შეჯიბრება საწარმოო გეგმების ვადამდე შესრულების, საბრუნავ საშუალებათა ბრუნვის დაჩქარებისა და პირველხარისხოვანი პროდუქციის გამოშვების მაქსიმალურად გადიდებისათვის, საოცავნი ჩაუდგნენ მუშათა მზარდ შრომითს აღმავლობას.

უფრო ფართოდ გავაჩაღოთ სოციალისტური შეჯიბრება, მორიგი გამარჯვებებით შეეხვედით მშრომელთა საერთაშორისო დღესასწაულს — პირველ მაისს. სახალხო მეურნეობის ყველა დარგში!

ჩვენს რესპუბლიკაში

ბელაძის მონუმენტი

გეგეჭკორი. (საკ. კორ.). სოფელ თამაკონის დიმიტროვის სახელობის კოლმეურნეობის წევრთა ინიციატივით აქ დაიდგა ხალხთა დიდი ბელადის ამხანაგ სტალინის მონუმენტი.

მონუმენტის ირგვლივ კოლმეურნეები ლამაზ სკვერს ამწენებენ.

ნოსირელთა პირობა

ცხაკაია. (საკ. კორ.). ნოსირის აგურ-კრამატის ქარხნის კოლექტივმა გადაწყვეტა საბრუნავ საშუალებათა ბრუნვის დაჩქარებით სახელმწიფოს გაუთავისუფლოს 81 ათასი მანეთი.

ქარხნის ხელმძღვანელმა მუშაკებმა გულდასმით წაიკითხეს „კომუნისტში“ გამოქვეყნებული პროფესორ ა. ინჟინერელის წერილი: „რას ნიშნავს საბრუნავ საშუალებათა ბრუნვის დაჩქარება“, რომელიც დიდად დაეხმარა მათ ამ საკითხის უკეთ გარკვევაში.

ჭრაქჭორები სამუშაოდ გავიდნენ

ლანჩხუთი. (საკ. კორ.). ამ დღეებში მიწდვრად გავიდა ლანჩხუთის მტს-ის 5 სატრაქტორო ბრიგადა 21 ტრაქტორის შემადგენლობით. სატრაქტორო ბრიგადები დაკომპლექტებული არიან საუკეთესო ძალებით. სატრაქტორო ბრიგადების ბრიგადირად გამოყოფილი არიან უნარიანი და სანქის მცოდნე სპეციალისტები: გ. სანაძე, დ. ქიქავა, პ. სანაძე, ი. ალავერდიანი და ვ. მოქია.

სატრაქტორო ბრიგადები უზრუნველყოფილი არიან ყველა აუცილებელი საჭირო ინვენტარით და გასამართი ხელსაწყოებით.

სატრაქტორო ბრიგადები და ტრაქტორისტები ჩაებნენ სოციალისტურ შეჯიბრებაში და იკისრეს კონკურსული ვალდებულებანი საგაზაფხულო ხვნათესვის საშუალოთა ვადაზე ადრე და მაღალხარისხოვნად შესრულებისათვის.

ღუდის ქარხნის მშენებლობა

სტალინირი. (საკ. კორ.). სტალინირში შენდება ღუდის ქარხანა. უკვე დამთავრებულია ძირითადი სამუშაოები. მოეწყო სახარში საამქრო და მთავარი საწყობი. მშენებლობა უახლოეს ხანში დამთავრდება.

ქარხანა ყოველწლიურად 10.000 ლიტრ ღუდს დაამზადებს.

დახმარება ომის ინვალიდებსა და მრავალშვილიან დედებს

გურჯაანი. (საკ. კორ.). რაიონში 41 საკოლმეურნეო ურთიერთდამხმარე სალარო შექმნილი, რომლებშიც გაერთიანებულია 5.895 წევრი. გასულ წელს მათი შემოსავალი შეადგენდა 8.235 ცენტნერ მარცვლეულს და 1.038.595 მანეთს. აქედან ომის ინვალიდებსა და მრავალშვილიან მარტოხელა დედებს მიეცათ 990,29 ცენტნერი მარცვლეული და 452.779 მანეთი.

სოფელ ახაშენის ბერიას სახელობის კოლმეურნეობაში მარცვლეულით დახმარება გაეწია 13 ოჯახს, სტალინის სახელობის კოლმეურნეობაში 16 ოჯახს. 17 ოჯახს მიეუხედის 40 კუბმეტრი შეშა და გაუწიეს ფულადი დახმარება.

ქ. თბილისის სკოლების მოწინავე პედაგოგები, რომელებიც ნაშრომისა და უმწიკვლო მუშაობისათვის სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის 9 მარტის ბრძანებულებით დაჯილდოებული არიან ლენინის ორდენით. (მარცხნიდან მარჯვნივ) სხედან—ე. ქოჯაია, ე. ჭანტურია, ზ. ნადარაია; დგანან—დ. თინეიშვილი-ჩიქობავა, ლ. დანელია და ა. გეგეჭკორი.

ფოტო ეკ. გინზბურგისა

ძროვები ქართული აუზომანქანისათვის

ჟუთაისი. (საკ. კორ.). საავტომობილო ქარხნის სამშროებში წელს სხვა ნაწილებთან ერთად უნდა დაამზადონ აეტომანქანა „ზის-150“-ის ძრავები. ამის განხორციელებამ მოითხოვა რთული დაზგა-დანადგარები, რომელთა დასამზადებლად ფართოდ გაჩაღებულია მუშაობა ჩვენი ქვეყნის სხვადასხვა დაზგათმშენებელ ქარხნებში. მაგალითად, მოსკოვის დაზგათმშენებელმა ქარხანამ ქუთაისის საავტომობილო ქარხნისათვის დაამზადა ავტომატური ხაზი ცილინდრთა ბლოკის დასამუშავებლად. ეს ხაზი დამონტაჟებულია მექანიკურ-ამწყობი კორპუსის მოტორების სამშროში.

გორკის დაზგათმშენებელმა ქარხანამ ქუთაისის ქარხნისათვის დაამზადა ფრეზერის დაზგები, ხარკოვის ლენინის სახელობის დაზგათმშენებელმა ქარხანამ აწწევი დაზგები, თბილისის 26 კომისრის სახელობის ქარხანამ რედუქტორები და მთელი რიგი სხვა რთული ჩარხები. რთული მანქანა-დანადგარებით ქუთაისის აეტომქარხანას ამარაგებენ ავრეთვე ჭიზისის და დნეპროპეტროვსკის საავტომობილო და დაზგათმშენებელი ქარხნები.

ჩვენი ქვეყნის სხვადასხვა კუთხიდან ძალებულ დაზგებს წარმატებით ამონტაჟებენ ქარხნის ახლად დამთავრებულ კორპუსში. ათასამდე ახალგაზრდა სპეციალისტი, რომლებიც პროფესიას მოსკოვისა და გორკის საავტომობილო ქარხნებში და რესპუბლიკის სპეციალურ სასწავლებლებში დაეუფლნენ, დღითიდღე იმაღლებენ კვალიფიკაციას და თავიანთი საქმის ოსტატები ხდებიან.

გაჩაქიანი შრომადღე

გათუმი. (საკ. კორ.). ბათუმის რაიონის სტალინის სახელობის კოლმეურნეობამ შარშანდელი სამეურნეო წელი თვალსაჩინო გამარჯვებით დაამთავრა: მოკრიფა და ქვეყანას მისცა 152.6 ტონა ჩაის ფოთოლი, ნაცვლად 128 ტონისა, დაამზადა 913.300 ცალი ღიმონი, ფორთობალი და მანდარინი, დიდი გადამტებით შეასრულა ტუნგოს ჩაბარებისა და სხვა გეგმები.

კოლმეურნეობის შემოსავალმა შეადგინა 1.961 ათასი მანეთი, ყოველ შრომადღეზე კოლმეურნეებს გასამრჯელოდ ხვდათ 26 მანეთი და 52 კაპიკი ფულად და 2 კილოგრამი ხორბალი.

კოლმეურნე ა. მაჭუტაძის ოჯახმა შარშან 1.500 შრომადღე გამოიმუშავა და კოლმეურნეობიდან მიიღო 39.780 მანეთი და 3 ათასი კილოგრამი ხორბალი, კოლმეურნე ქალმა ს. მაჭუტაძემ— 35 ათასი მანეთი და 2.600 კილოგრამი ხორბალი, ხ. წურთელმა — 25 ათასი მანეთი და 1.800 კილოგრამი ხორბალი. ასეთივე დიდი შემოსავალი მიიღეს კოლმეურნეებმა ა. ფალავამ, ბ. ჩახავამ, ა. ნაგერეაძემ და სხვ.

გეგმის გადამეტებით ჩაბარებულ პროდუქტებზე კოლმეურნეები მარტო პრემიაწარსამატის სახით მიიღებენ 132 ათას მანეთს.

გზების გამწვანება

ახმეტა. (სპეც. კორ.). ტყისა და მწვანე ნარგავების გაშენებისა და დაცვასთანეთის რაიონში მნიშვნელოვანი მუშაობა მიმდინარეობს. „ტყის დღესთან“ დაკავშირებით წელს დაირგვება 70 ათასი ძირი სხვადასხვა ჯიშის მცენარე.

ენერგიულად მუშაობენ მთავარი გზების გასამწვანებლად. 15 კილომეტრის მანძილზე გზის ნაპირებზე უკვე დამთავრებულია ხის დასარგავი ორმოების ამოთხრა, სადაც დაირგვება 2.000 ძირი კაკლის ხე. რაიონის ცენტრში დამატებით დაირგვება აგრეთვე 500 ძირი ჯადარი.

განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა სკოლების ეზოების გამწვანებასაც. ახმეტის 8-წლიანი და სოფელ ქისტაურის საშუალო სკოლის ეზოებში გათვალისწინებულია დაირგოს 3 ათასამდე სხვადასხვა ჯიშის მცენარე.

100 ტონა აგუარა ჩაი გეგმის გადამეტებით

ზუგდიდი. (საკ. კორ.). ზუგდიდის ჩარკვეთილის სახელობის ჩაის საწრებმა ფაბრიკამ 20 მარტისათვის მწვანე აგუარა ჩაის გამოშვების კვარტალური გეგმა 106 პროცენტით შეასრულა. ნაცვლად 420 ტონისა, გამოშვებულია 450 ტონა მზა პროდუქცია.

ფაბრიკის კოლექტივმა იკისრა კვარტალის დამლევისათვის გეგმის გადამეტებით გამოუშვას 100 ტონა მწვანე აგუარა ჩაი.

ციტრუსოვანთა ნერგები საუკეთესოდ გამოაზამთრეს

მახარაძე. (საკ. კორ.). სოფელ მურიის კიროვის სახელობის კოლმეურნეობამ სანიშნოდ მოწყობილ ფარდულში საუკეთესოდ გამოაზამთრა ციტრუსოვანთა 24.000 ძირი ნერგი, რომელთა დიდი ნაწილი განკუთვნილია ციტრუსოვანთა ახალ რაიონებში გასაშენებლად.

სანერგეში კოლმეურნეობა მარტო წელს დაამყნობს 40.000 ძირ ციტრუსოვანთა ნერგს, რომლის დიდი ნაწილი ლიმონი და ფორთოხალი იქნება.

კოლმეურნეობათა თავმჯდომარეების სემინარი

ზუგდიდი. (საკ. კორ.). საქართველოს კ. პ. (ბ) გორის რაიკომმა მოაწყო კოლმეურნეობათა თავმჯდომარეების მოკლევადიანი სემინარი, რომელიც 140 თავმჯდომარემ გაიარა.

სემინარის მეცადინეობაზე სოფლის მეურნეობის საკითხებზე მოხსენებებით გამოვიდნენ რაისაბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარე ამხ. გ. კეხუაშვილი, პარტიის გორის რაიკომის მდივანი ამხ. ა. ქუჩუკაშვილი, რაისაბჭოს აღმასკომის სოფლის მეურნეობის განყოფილების გამგე ამხ. ზ. თავზარაშვილი, უფროსი აგრონომი ამხ. ა. ნოზაძე, აღრიცხვის ორგანიზატორი ამხ. მ. ცინციაძე, პარტიის გორის რაიკომის განყოფილებათა გამგეები ამხ. ს. ნოზაძე და გ. გიგაური.

კღუბის რეკონსტრუქცია

ტყიბული. (საკ. კორ.). დაიწყო სტალინის სახელობის შახტის მუშათა კლუბის რეკონსტრუქცია. კლუბს მაყურებელთა ფართო დარბაზის გარდა, რომელიც 300 კაცს დაიტევს, ექნება ფოიე, სხდომებისა და საცეკვაო დარბაზი, სამკითხველო, წრეების სამუშაო ოთახები და სხვ.

კლუბის დარბაზები და გარეთა ფასადი მდიდრულად იქნება გაფორმებული.

რვაბინიანი სახლი მგზ-ის მუშა-მოსამსახურეთათვის

კასპი. (საკ. კორ.). ახალქალაქის მტს-მა დაამთავრა მტს-ის მუშა-მოსამსახურეთა რვაბინიანი საცხოვრებელი სახლის მშენებლობა. სახლი ამ დღეებში გადაეცემა საექსპლოატაციოდ.

ელექტროსადგურების სამინისტროს სოხუმის მაღალი წნევის ჰიდროელექტროსადგურის ძნელ პირობებში მშენებლობისა და ამუშაების დარგში მთავრობის დავალებათა წარმატებით შესრულებისათვის სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის 1949 წლის 26 მარტის ბრძანებულებით სსრ კავშირის ორდენებითა და მედლებით დაჯილდოებულია ამ ჰიდროელექტროსადგურის მშენებლობის მუშაკთა ჯგუფი.

ლენინის ორდენით დაჯილდოებული არიან: მებეტონე შ. ლ. ქორიძე; უბნის უფროსი ვ. ქ. კორჩიცა, უბნის უფროსი ი. მ. მღებრიშვილი, საქართველოს კ. პ. (ბ) აფხაზეთის საოლქო კომიტეტის პირველი მდივანი ა. ი. მგელაძე და მშენებლობის უფროსი გ. ი. ჩოგოვაძე.

შრომის წითელი დროშის ორდენით დაჯილდოებულია 8 კაცი; **„საპატიო ნიშნის“** ორდენით—14 კაცი; მედლით **„შრომითი მამაცობისათვის“**—9 კაცი და მედლით **„შრომითი წარჩინებისათვის“**—5 კაცი. (საქდესი).

საბჭოთა კომპოზიტორები—საქართველოს ალკ XI ყრილობას

საბჭოთა მუსიკალურმა გამოცდილებამ გამოსცა საკავშირო XI ყრილობისადმი მიძღვნილი მთელი რიგი ნაწარმოებები.

კომპოზიტორების მიერ საბჭოთა პოეტების სიტყვებზე დაწერილი მასობრივი სიმღერები მოგვითხრობენ საბჭოთა არმიის კომკავშირელ მეომართა შესახებ, რომელნიც დიდი სამამულო ომის ფრონტებზე იბრძოდნენ. ხუთწლედის მშენებლობებზე ახალგაზრდობის შრომითი წარმატებებისადმი მიძღვნილი მთელი რიგი ნაწარმოებები გადმოგვცემენ ახალგაზრდა პატრიოტთა სიყვარულს სამშობლოსადმი.

ცალკე გამოიცა სიმღერები ე. ძარკოვსკისა „კომკავშირელი მეგობრები“ მ. გალონდის სიტყვების მიხედვით, „ჩვენ ვიქნებით კომკავშირელები“ ა. ალექსანდროვის სიტყვების მიხედვით, ი. დენბეევსკისა „ჩვენი ახალგაზრდობა მოდის“ მ. სეიდლერის სიტყვების მიხედვით, ბ. შეხტერისა „დიდ გმირობაზე“, ვ. მაკაროვისა „ახალგაზრდა მეზღვაურ“ და სხვ.

გამოცემულია კრებული „კომკავშირელი სიმღერები“, რომელშიც შედის 14 საუკეთესო სიმღერა საბჭოთა ახალგაზრდის შესახებ. (საკდესი).

დავაჩქაროთ ურთიერთ ანგარიშსწორება სანარმოთა შორის

საბრუნავი სახსრების ბრუნვის დაჩქარებისათვის ბრძოლაში ჩაებნენ დედაქალაქის სტალინის რაიონის ყველა საწარმოს კოლექტივები. მიმდინარე წლის პირველი ორი თვის განმავლობაში ბევრმა მათგანმა დიდ წარმატებას მიაღწია.

სახელმწიფო ბანკის სტალინის რაიონის განყოფილების მმართველმა ამხ. ტიშინმა საკდესის კორესპონდენტს აცნობა:

—სატრანსფორმატორო ქარხნის კოლექტივმა 1949 წლის ორი თვის განმავლობაში სახსრების ბრუნვა წლიური ნორმატივის მიხედვით 15,6 დღით შეამცირა 1948 წლის გეგმასთან შედარებით. ნედლეულისა და მასალების მარაგის უკეთესად გამოყენებით, მომარაგების გაუმჯობესებით აქ ამ ხნის განმავლობაში განთავისუფლებულია 1.200 ათას მანეთზე მეტი.

თითქმის ერთიორად დაჩქარდა საბრუნავი სახსრების ბრუნვა ხის დამუშავებელ ქარხანაში. მატერიალურ ფასეულობათა ნაშთების შემცირებით, ზედმეტი მასალების რეალიზაციით, დაუმთავრებელი წარმოების ლიკვიდაციით აქ განთავისუფლებულია თითქმის ნახევარი მილიონი მანეთი.

ასეთი მაგალითები ცოტა როდია. მაგრამ დაწესებულებათა მრავალი ხელმძღვანელი ჯერ კიდევ მთლიანად ვერ იყენებს ყველა თავის შესაძლებლობას. ისინი სათანადო ყურადღებას, არ აქცევენ დებიტორული დავალიანების უსწრაფეს ლიკვიდაციას. საწარმოთა ხელმძღვანელები, აგრეთვე საკმაო ყურადღებას არ აქცევენ ჩათვლის ოპერაციებს. ასე ეწოდება შემხვედრი პრეტენზიების დარგში საწარმოთა ურთიერთანგარიშსწორების სპეციალიზაციო საბანკო ოპერაციებს. მიმდინარე წლის ორი თვის განმავლობაში სახელმწიფო ბანკის რაიონულ განყოფილებაში 9 საწარმოს შორის შესრულდა ჩათვლის ოპერაციები 3.150 ათასი მანეთის ოდენობით რაოდენობით. ამან მათ შესაძლებლობა მისცა შეემცირებინათ ბანკისა და მიმწოდებლებისათვის თანხების გადაუხდელობა, ესე იგი დაეჩქარებინათ თავიანთი საბრუნავი სახსრების ბრუნვა.

საქართველოს ხაღხური ცეკვის სახელმწიფო ანსამბლი უნგრეთში

გასტროლები დაამთავრა საქართველოს ხალხური ცეკვის სახელმწიფო ანსამბლმა, რომელიც უნგრეთში იყო საბჭოთა კულტურის ეროვნული დეკადის მონაწილეობის მისაღებად. ანსამბლის ხელმძღვანელობდა საქართველოს სსრ სახალხო არტისტი ილიკო სუხიშვილი. სამი კვირის განმავლობაში ანსამბლის გამოსვლებს დესწრო 50 ათასზე მეტი მაყურებელი. ანსამბლი სავასტროლოდ იყო უნგრეთის სამრეწველო რაიონებში შალგატარიანში, ოზდში, მიშკოლცსა და დიოდერში. ანსამბლის გამოსულებს ყველგან განსაკუთრებული წარმატება ჰქონდა.

უნგრეთში მოქცე ხანს ყოფნის დროს, წერს გაზეთი „საბაე ნეპი“, საქართველოს ხალხური ცეკვის ანსამბლმა მოხიბლა დეკადელების მრავალათასიანი მასები. ანსამბლი გამოდიოდა ახალგაზრდების წინაშე, უნგრეთის არმიის ჯარისკაცებისა და ოფიცრების, პროფკავშირთა მუშაკების, სხვადასხვა ქალაქის მშრომელთა წინაშე. ანსამბლის გამოსვლები საქარხნო რაიონის ჩვენის სასპორტო დარბაზში დღესასწაულად გადაიქცა. (საკდესი).

სამეცნიერო სესია

29 მარტს, საღამოს 8 საათზე, საკავშირო კ. პ. (ბ) ცენტრალურ კომიტეტთან არსებული მარქს-ენგელს-ლენინის ინსტიტუტის საქართველოს ფილიალში (რუსთაველის პროსპექტი, 29) შედგება სამეცნიერო სესია, მიძღვნილი ლ. პ. ბერიას წიგნისადმი — „ამიერკავკასიის ბოლშევიკური ორგანიზაციების ისტორიის საკითხისათვის“.

სესიის დღის წესრიგი:

შესავალი სიტყვა (ამხ. ა. ჭუთელია).

საქართველოსა და ამიერკავკასიაში რევოლუციური მარქსიზმის წარმოშობის საკითხის გაშუქება ამხანაგ ლ. პ. ბერიას წიგნში „ამიერკავკასიის ბოლშევიკური ორგანიზაციების ისტორიის საკითხისათვის“ (მომხსენებელი ამხ. ა. კიკვიძე).

„მესამე დასის“ უმრავლესობასა და უმცირესობას შორის ბრძოლის გაშუქება ამხანაგ ლ. პ. ბერიას წიგნში „ამიერკავკასიის ბოლშევიკური ორგანიზაციების ისტორიის საკითხისათვის“ (მომხსენებელი ამხ. დ. ლაშქარაძე).

„ბოლშევიკების ბრძოლა საქართველოში ლენინურ-სტალინური ნაციონალური პოლიტიკის განხორციელებისათვის (1921-1925)“ (მომხსენებელი ამხ. ლ. გორგილაძე).

პარტიული ცხოვრება

აგიტატორები გავიდნენ მინდვრად

შ. ყამბარაშვილი კაჭრეთის სამანქანო-სატრაქტორო სადგურის მესამე სატრაქტორო ბრიგადის აგიტატორია. აგიტკოლექტივის სემინარზე მას განუმარტეს, რომ აგიტატორი ნაკლოვანებათა სადი კრიტიკით უნდა გამოდიოდეს, იბრძოდეს მათი გამოსწორებისათვის, დაბრკოლებათა გადალახვისათვის. ეს მითითება დაეხმარა აგიტატორს სწორად გაეგო თავისი ამოცანა.

ამას წინათ სატრაქტორო ბრიგადას ხვნა უნდა დაეწყო. აგიტატორმა წინასწარ დათვალიერა ბრიგადის სამუშაო ადგილი, ნახა, რომ სოფელ არაშენდას ვ. სტურუას სახელობის კოლმეურნეობის მიწის ნაკვეთი ხვნისათვის სათანადოდ არ იყო მომზადებული, გაწმენდას საჭიროებდა. აგიტატორმა წინასწარ მიიღო ზომები, აცნობა კოლმეურნეობის გამგეობას, რის შედეგადაც საქმე გამოსწორდა და ტრაქტორების მოცდენა თავიდან იქნა აცილებული.

— აგიტაციის ძალა მით უფრო დიდია, რაც უფრო ახლო დგას აგიტატორი ადამიანებთან, რომლებთანაც საუბრებს აწყობს, რაც უფრო ღრმად სწვდება იგი საკოლმეურნეო ცხოვრების ყველა კუნჭულს. ამაში საკუთარი გამოცდილებით დავრწმუნდი. ბრიგადის წევრები მე შემომჩივლებენ ხოლმე ნაკლოვანებებს, რომლებიც ხელს უშლის მათ მუშაობაში. ერთ-ერთი საუბრის დროს გავიგე, რომ ჩემი ბრიგადის ტრაქტორისტები ღამით მუშაობისათვის არ იყვნენ მზად. კოლმეურნეობამ ვერ უზრუნველჰყო ისინი სათანადო ბინით, გათბობით, წყლით და კვების პროდუქტებით. ეს საკითხები მხოლოდ მას შემდეგ მოგვარდა, როცა მათს შესახებ კოლმეურნეობის ხელმძღვანელობას მოველაპარაკე. ტრაქტორისტები ამ ზრუნვამ წაახალისა და ხვნის ნორმების ერთობლივად შესრულება იკისრეს, — გვითხრა კაჭრეთის მტს-ის მე-14 ბრიგადის აგიტატორმა ამხ. გ. ზირაქაშვილმა.

აგიტატორების შ. ყამბარაშვილისა და გ. ზირაქაშვილის მუშაობის მაგალითები გამონაკლისი როდია კაჭრეთის მტს-ში. აქ 18 აგიტატორი ეწევა ნაყოფიერ საქმიანობას. მასობრივ-პოლიტიკური მუშაობის კარგად დაყენებით უნდა აიხსნას ისიც, რომ მტს-მა ტრაქტორების სამემდოგომო-საზამთრო რემონტი, ნაცვლად გეგმით ნავარაუდევი 1 აპრილისა, დაამთავრა 1948 წლის 30 დეკემბერს. სატრაქტორო ბრიგადები უზრუნველყოფილი არიან კულტურული მომსახურებით. აქ ხშირად უჩვენებენ კინოსურათებს, აწყობენ ლექციებსა და მოხსენებებს სანიტარესო საკითხებზე. ტრაქტორისტები უზრუნველყოფილი არიან ჟურნალ-გაზეთებით. ამ დღეებში განაახლება საველე გაზეთების გამოშვებაც.

მტს-ის აგიტკოლექტივის ხელმძღვანელი ი. ანდრონიკაშვილი სისტემატიურად აწყობს სემინარს, აგიტატორთა გამოცდილების ურთიერთგაზიარებას, საუბრებს უახლოეს ამოცანებზე, ხშირად ესწრება აგიტატორთა საუბრისაც და ადგილზევე უწევს მათ სათანადო ინსტრუქტაჟსა და დახმარებას.

— სოფლის შეურნეობის მოწინავეთა გამოცდილების დანერგვა და გავრცელება აგიტატორის პირდაპირი მოვალეობაა. ჩვენ, აგიტატორებმა, უნდა გავწიოთ შრომის მოწინავე ფორმებისა და მეთოდების პროპაგანდა, — განაცხადა სოფელ ჩალაუბანში აგიტატორთა ზონალურ თათბირზე აგიტატორმა თ. ზურაშვილმა.—ჩალაუბნის კრუპსკაიას სახელობის კოლმეურნეობის მე-7 ბრიგადაში ვმუშაობ,—განაგრძო მან.—მარტის შუა რიცხვებში მოსულმა თოვლმა ცოტათი შეაგვიანა თესვის გაჩაღება, მაგრამ ეს დრო უქმად არ გავგიტარებია. თესვისათვის უკეთესად მოვემზადეთ, სოციალისტური შეჯიბრების ვალდებულებანი დავაზუსტეთ. მეშვიდე ბრიგადის მეორე რვოლმა (ხელმძღვანელი ამხ. ს. ყოყოჩაშვილი), რომელმაც შეჯიბრებაში პირველი რვოლი გამოიყვანა, იკისრა ჰექტარზე მოიწიოს 23 ცენტნერი სიმინდი, 11 ცენტნერი მზესუმზირა, 18-20 ცენტნერი ხორბალი. ბრიგადამ მინდვრად უკვე გაიტანა 100 ტონაზე მეტი ორგანული სასუქი.

აგიტატორთა ზონალურ თათბირს ხშირად აწყობს პარტიის კაჭრეთის რაიკომი. ამ თათბირებზე ხდება აგიტატორთა უახლოესი ამოცანების განხილვა და სააგიტაციო მუშაობის გამოცდილების ურთიერთგაზიარება. ამ დღეებში მოწყობილ ზონალურ თათბირებზე განხილულ იქნა საქართველოს ბოლშევიკების XIV ყრილობის გადაწყვეტილებათა განხორციელების ღონისძიებანი. აგიტატორთა ყურადღება გამახვილებულ იქნა იმაზე, თუ როგორ უნდა დავრიზღოთ მთელი ძალები საგაზაფხულო თესვის მოკლე ვადებში დასამთავრებლად.

კაჭრეთის რაიონში გაჩაღებულია საგაზაფხულო თესვა. კოლმეურნეები, რომელთა შრომითის აღმავლობას სათავეში უდგანან პარტიული ორგანიზაციები, იბრძვიან საქართველოს ბოლშევიკების XIV ყრილობის გადაწყვეტილებათა განხორციელებისათვის, საფუძველს უყრიან უხვ მოსავალს.

პარტიულმა ორგანიზაციებმა, რომლებსაც კარგად აქვთ შეჯნებული მასებში პოლიტიკური მუშაობის მნიშვნელობა, ფართოდ გაშალეს საagიტაციო-მასობრივი მუშაობა კოლმეურნეობებში. აგიტატორები მინდვრად გავიდნენ. საკოლმეურნეო ბრიგადებში, ფერმებში, სატრაქტორო ბრიგადებში 300-ზე მეტი აგიტატორი ეწევა ნაყოფიერ მოღვაწეობას. პარტიის რაიონული კომიტეტი, პირველადი პარტიული ორგანიზაციები საქმიან დახმარებას უწევენ აგიტატორებს. მრავალმხრივია ამ დახმარების ფორმები და მეთოდები. რაიონში შექმნილია 23 აგიტკოლექტივი. ისინი თვეში 3-4-ჯერ აწყობენ სემინარულ მეცადინეობას. სემინარებზე აგიტატორები ერთმანეთს უზიარებენ თავიანთ გამოცდილებას, რაც ეხმარება მათ მუშაობის უკეთ წარმართვაში. 11 მარტს პარტიის რაიკომის ბიუროს გაეხილა მასობრივ-პოლიტიკური მუშაობის გაძლიერების საკითხი და დასახა სათანადო ღონისძიებანი.

კოლმეურნეობათა კულტურული მომსახურების გაუმჯობესებისათვის ამას წინათ მოეწყო კულტურულ-საგანმანათლებლო დაწესებულებათა მუშაკების რაიონული თათბირი. დამტკიცებულ იქნა კულტურული მომსახურების ღონისძიებათა გეგმა საგაზაფხულო თესვის პერიოდში, გადაწყდა აგიტბრიგადები შეიქმნას 4 სასოფლო საბჭომი. მოეწყობა აგრეთვე ერთი აგიტმხატვრული ბრიგადა. იმუშაებენ მოძრავი ბიბლიოთეკებიც. წყაროსულ იქნება ლექციები და მოხსენებები კოლმეურნეთათვის საინტერესო საკითხებზე. ფართოდ იქნება გამოყენებული მოძრავი კინო.

რაიონის ზოგიერთი პირველადი პარტიული ორგანიზაცია სათანადოდ არ აფასებს მასობრივ-პოლიტიკური მუშაობის მნიშვნელობას. ამის მაგალითს წარმოადგენს სოფელ კაჭრეთის კირიანის სახელობის კოლმეურნეობის პარტიული ორგანიზაცია (მდივანი ამხ. ი. სოლოდაშვილი). საგაზაფხულო სამუშაოები გაჩაღდა, მაგრამ პარტიულ ორგანიზაციას არაფერი გაუკეთებია საკოლმეურნეო ბრიგადებში მასობრივ-პოლიტიკური მუშაობის გაშლისათვის. ამ კოლმეურნეობის პირველ ბრიგადას სრულიად არა ჰყავს აგიტატორი. IV ბრიგადის აგიტატორი კ. გაგოშიძე დიდი ხანია სამუშაოთა არშიის რიგებში გაიწვიეს, ხოლო სამაგიერო აგიტატორის შერჩევაზე პარტორგანიზაციას დღემდე არ უფიქრია. უკეთესი მდგომარეობა არც V ბრიგადაშია, სადაც აგიტატორად გამოყოფილია კომუნისტი თ. სინჯიაშვილი. — დატვირთული ვარ, სამსახურის საქმეებს ვერ ვასწრებ, დრო აღარ მრჩება ბრიგადაში მისასვლელად, — უპასუხისმგებლოდ აცხადებს ამბ. სინჯიაშვილი. უკვე თვეზე მეტია, რაც იგი არ გამოჩენილა ბრიგადაში საუბრის ჩასატარებლად.

აღსანიშნავია ისიც, რომ ეს კოლმეურნეობა რაიონის ცენტრში, რაიკომის გვერდით მდებარეობს, სადაც თითქმის ყოველდღე შეიღლან ხოლმე რაიკომის მუშაკები.

სოფელ ნანიანის ბერიას სახელობის კოლმეურნეობის აგიტატორმა ს. ნარიაშვილმა მიიღწია თავისი მოვალეობა. იგი საუბარს იშვიათად ატარებს. ამბ. ნარიაშვილი პოლიტკურადაც მოუმზადებელია, არ კითხულობს წიგნებს, გაზეთებს (გაზეთი მას გამოწერილიც არა აქვს), არ ზრუნავს საკუთარი იდეურ-პოლიტიკური დონის ამაღლებისათვის.

პარტიის რაიკომმა მეტი უნდა იზრუნოს აგიტატორებისათვის მეცნიერულ-პოპულარულ, პოლიტიკურ და სასოფლო-სამეურნეო თემებზე ლექციებისა და მოხსენებების მოსაწყობად.

გაუმჯობესებას მოითხოვს თვალსაჩინო აგიტაციაც.

კაჭრეთელმა ბოლშევიკებმა უფრო მაღალ საფეხურზე უნდა აიყვანონ მასობრივ-პოლიტიკური მუშაობა, ახლებურად მოაწყონ იგი. მთელ ყოველთვის უნდა ახსოვდეთ ამხანაგ ჩარკვიანის სიტყვები იმის შესახებ, რომ აგიტაცია არის „პარტიის მძლავრი იარაღი მორგი სამეურნეო და პოლიტიკური ამოცანების გადასაწყვეტად მზრომელთა მობილიზაციის საქმეში“.

ი. მახარაძე

„კომუნისტის“ სპეციალური კორესპონდენტი

შაქრის ჭარხლის მოსავლიანობის გაღიდებისათვის

ქარელი

შედგა ქარელის რაიონის მოწინავე მეჭარხლეთა შეკრება. შეკრების მონაწილეებმა იკისრეს წელს რაიონში 1.500 ჰექტარი ფართობის თვითეულ ჰექტარზე მიიღონ 230 ცენტნერი შაქრის ჭარხალი, აქედან სარწყავი ნაკვეთების 820 ჰექტარის თვითეულ ჰექტარზე — 260 ცენტნერი, ხოლო ურწყავი 700 ჰექტარის ყოველ ჰექტარზე — 170 ცენტნერი.

გადდებული ვალდებულებები იკისრა შაქრის ჭარხლის უხვი მოსავლის მიღებაში ქარელის ბერიას სახელობის კოლმეურნეობამ. ამ კოლმეურნეობის მერგოლურმა, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატმა მარო გოხელაშვილმა პირობა დადო 3 ჰექტარი ფართობის ყოველ ჰექტარზე მიღოს 800 ცენტნერი შაქრის ჭარხალი, ხოლო ერთ ჰექტარზე—1.100 ცენტნერი. სოფელ აბისუბათვის კოლმეურნეობამ, სადაც თავმჯდომარეა ს. ლურსმანაშვილი, იკისრა 20 ჰექტარი ურწყავი ფართობის ყოველ ჰექტარზე მიიღოს 350 ცენტნერი შაქრის ჭარხალი, ხოლო 4 ჰექტარის ყოველ ჰექტარზე— 520 ცენტნერი.

ქარელის რაიონის სოფლის მეურნეობის მოწინავეებმა სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამოიწვიეს ხაშურის რაიონი. **(საკ. კორ.).**

ხაშური

ხაშურის რაიონის კოლმეურნეობებისა და სასოფლო საბჭოების თავმჯდომარეების, საკოლმეურნეო პარტიული ორგანიზაციების მდივნების, სოფლის მეურნეობის სპეციალისტებისა და მეჭარხლე სტახანოველების თათბირზე წელს შაქრის ჭარხლის მოსავლიანობის გადიდების ღონისძიებათა შესახებ მოხსენება გააკეთა რაისაბჭოს აღმასკომის სოფლის მეურნეობის განყოფილების მთავარმა აგრონომმა ამხ. კ. ხერხეულიძემ.

მომხსენებელმა აღნიშნა, რომ შარშან ამ კოლმეურნეობებმა, რომლებმაც კარგად მოაწყეს შრომა, შაქრის ჭარხლის უხვი მოსავალი მიიღეს. განსაკუთრებით ეს ითქმის ტეზრის, ტაბისკირის, ზემო და ქვემო ოსიაურის, გომის, აგარების და მთელ რიგ სხვა კოლმეურნეობებზე. მაგრამ უმრავლეს კოლმეურნეობებს დაეკლათ არ შეუსრულებიათ. რაიონმა სახელმწიფოს დააკლო 18 ათას ცენტნერამდე შაქრის ჭარხალი. განსაკუთრებით ცუდად იმუშავეს ნაბატევის, ამვისის, ტლავეთისა და კაკალათხევის კოლმეურნეობებმა.

გადიდებული ვალდებულებები იკისრეს ტეზრის, ალის, ზემო ოსიაურის, ვაყის და სხვა კოლმეურნეობებმა, მოწინავე ბრიგადებმა, რგოლებმა და ცალკეულმა მეჭარხლე კოლმეურნეებმა.

თათბირზე სიტყვით გამოვიდა საქართველოს კ. პ. (ბ) ხაშურის რაიკომის მდივანი ამხ. გ. ფოფხაძე, რომელმაც დამსწრეთა ყურადღება გაამახვილა წელს ყველა კულტურის უხვი მოსავლის მიღების აუცილებლობაზე.

თათბირმა მიიღო მოწოდება რაიონის შაქრის ჭარხლის მთესველი კოლმეურნეობებისადმი და სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამოიწვია კასპის რაიონი. თავის მხრივ ხაშურელებმა იკისრეს წელს 1350 ჰექტარი ფართობის ყოველ ჰექტარზე მიიღონ 200 ცენტნერი შაქრის ჭარხალი. **(საკ. კორ.).**

კონსულტაციები აგრონომისათვის

სოციალისტური შეჯიბრება საუკეთესო ხარისხის ბრიგადის სახელწოდების მოსაპოვებლად

ამას წინათ კრასნოხოლმის კომკოლური კომბინატის მოწინავე ადამიანი, ოსტატის თანაშემწე ალექსანდრე სტეფანეს-ძე ჩუტკიხი გამოვიდა საყურადღებო წინადადებით — მოვაწყოთ სოციალისტური შეჯიბრება საუკეთესო ხარისხის ბრიგადის სახელწოდების მოსაპოვებლად, ე. ი. შევქმნათ ისეთი ბრიგადები, რომლებიც მხოლოდ პირველხარისხოვან პროდუქციას მიიღებენ და გავიზარდოთ მათ შორის სოციალისტური შეჯიბრება პროდუქციის ხარისხის შემდგომი გაუმჯობესებისათვის, ამ დარგში საფაბრიკო პირველობისათვის.

ა. ჩუტკიხის ამ ინიციატივამ ფართო გამოხმაურება ჰპოვა არა მარტო საფეიქრო და მსუბუქი მრეწველობის, არამედ სოციალისტური ინდუსტრიის ყველა დარგის საწარმოთა კოლექტივებში. პროდუქციის საუკეთესო ხარისხისათვის ბრძოლაში მასობრივად ჩაებნენ საქართველოს მრეწველობის საწარმოთა კოლექტივებიც. საუკეთესო ხარისხის ბრიგადის სახელწოდებისათვის შეჯიბრებაში ჩაბმული ბრიგადების მუშაობა ხელს უწყობს არა მარტო საწარმოო რგოლებში, არამედ დამამზადებლებს, ტრანსპორტის და საწყობების მუშაკებს შორისაც. ხშირია შემთხვევა, როდესაც ნედლეული ფუძედან ტრანსპორტირების დროს და საწყობში ცუდად შენახვის გამო, ტრანსპორტირების დროს მატყლის ბარდანები უნდა დავაწყოთ გასუფთავებულ ავტომობილზე, ასევე საწყობში ბარდანების ახლოს არ უნდა ვიქონიოთ ზეთი ან მაზუთი, რომელსაც მატყლი იწოვს და ამით საბოლოოდ ფუჭდება.

ის, რაც ითქვა მაუდ-კამოლის ფაბრიკის შესახებ, შეიძლება ითქვას ფეხსაცმლის საწარმოებისა, სამკერვალო ფაბრიკებისა, ლითონდამამუშავებელი ქარხნების შესახებაც. ყველგან, ყოველ საწარმოში, რა სახის პროდუქციასაც უნდა უშეებდნენ, საუკეთესო ხარისხის ბრიგადის სახელწოდებისათვის შეჯიბრება უნდა მოეწყოს წარმოების ყველა რგოლში, ყველა დეტალის, ყველა ნახევარფაბრიკატის დამზადებისას.

სოციალისტური შეჯიბრების ასეთი წესით მოწყობა შესანიშნავ ნაყოფს იძლევა. მაუდ-კამოლის ფაბრიკაში, მაგალითად, ახლა არიან ბრიგადები, რომლებიც მხოლოდ პირველხარისხოვან პროდუქციას იძლევიან. ასეთია საქსოვი საამქროს ის ბრიგადა, რომელსაც ამბ. მახაშვილი ხელმძღვანელობს, ასეთია ამბ. პონომარენკოს ბრიგადა და სხვები. ფართოდ არის გაშლილი საუკეთესო ხარისხის ბრიგადის სახელწოდებისათვის შეჯიბრება ბერძნულ სახელობის ფეხსაცმლის ფაბრიკაშიც. აქ ერთმანეთს ეჯიბრებიან გამომჭრელები, საზედაპირეს გადამჭიმავები, მკერავები და სხვა პროფესიათა წარმომადგენლები. მათ შორის უკვე დაფიქსირდნენ და ახლა მხოლოდ პირველხარისხოვან პროდუქციას იძლევიან გამომჭრელთა ის ბრიგადა, რომელსაც ამბ. ოვანესიანი ხელმძღვანელობს, ფეხსაცმლის მკერავთა ის ბრიგადა, რომელსაც ამბ. დუბკოვა ხელმძღვანელობს და მთელი რიგი სხვა ბრიგადები.

ტექნოლოგიური რეჟიმი და კონტროლი. სოციალისტური შეჯიბრების გაშლისას უსათუოდ საჭიროა კოლექტივის შემომქმედებითი აზრის წარმართვა ტექნოლოგიური რეჟიმის შემდგომი გაუმჯობესებისაკენ. საწარმოთა მეთაურება უნდა დაამუშაონ სათანადო თემატიკა, რომელიც მიზნად დაისახავს ამა თუ იმ ნახევარფაბრიკატის მისადები ტექნოლოგიის გაუმჯობესებას და ეს თემატიკა მისცეს რაციონალიზატორებს წინადადებათა დასაბუქვად. მაუდ-კამოლის ფაბრიკაში ამ მხრივ კარგი გამოცდილება აქვთ.

შეჯიბრების სწორად წარმართვისათვის საჭიროა განსაკუთრებული ყურადღება მიექცეს საორგანიზაციო-შრომის ტექნიკური კონტროლის გაძლიერებას. ყოველი დეტალის, ყოველი ნახევარფაბრიკატის ხარისხს მზა პროდუქციის ხარისხისათვის გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს. ამიტომ შეჯიბრებაში ჩაბმული ბრიგადების მუშაობა უნდა შემოწმდეს არა მარტოოდენ იმის მიხედვით, თუ როგორი ხარისხისაა ამ ბრიგადის მიერ მოცემული პროდუქცია, არამედ იმის მიხედვითაც, თუ როგორი იყო ეს ხარისხი საოპერაციათაშორისო გადასვლებისას.

ამბ. ა. ჩუტკიხს შეეკითხნენ — ხომ არ მოახდენს გაკვლევას პროდუქციის ხარისხის გაუმჯობესებისათვის პროდუქციის ხარისხის გაუმჯობესებისათვის მეტი ყურადღების მიქცევა? ამბ. ჩუტკიხმა ამ კითხვას ასეთი პასუხი გასცა:

„არა, არ მოახდენს. პროდუქციის ხარისხის გაუმჯობესებისათვის ბრძოლა არ მოახდენს გაკვლევას და ამას ვამბობ საკუთარი გამოცდილების მიხედვით. თებერვალში ჩვენმა ბრიგადამ გამოუშვა მხოლოდ მაღალხარისხოვანი ქსოვილი, მაგრამ ხარისხის მიხედვით ბრიგადამ ამავე დროს გეგმას მნიშვნელოვნად გადააჭარბა. ვიმეორებ, ჩვენი ბრიგადა არავითარ განსაკუთრებულ „დათმუნებულ“ პირობებში არ ყოფილა, მუშაობდა სრულიად იმ პირობებში, როგორიც დანარჩენი ბრიგადები, მაგრამ მივაღწიეთ მაღალ ხარისხობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებს. აქ მთავარი ის არის, რომ ბრიგადის თვითეულ წევრს გული შესტკივოდეს საერთო საქმისათვის“.

დ. ამირანაძე

პროპაგანდისტთა 6-თვიანი კურსები

კომკავშირის ბათუმის საქალაქო კომიტეტთან მუშაობა დაიწყო სსრ კავშირის საზოგადოებრივი და სახელმწიფოებრივი წყობილებისა და კომკავშირის წესდების შესწავლელი წრეების პროპაგანდისტთა 6-თვიანმა კურსებმა. კურსების მსმენელებად შერჩეულია 22 ამხანაგი კომკავშირული აქტივიდან, მათ შორის 4 პირველადი კომკავშირული ორგანიზაციის მდივანია. კურსების ლექტორებად საქალაქო კომიტეტის ბიურომ დაამტკიცა პარტიის საქალაქო კომიტეტის პასუხისმგებელი მუშაკები, ლექტორთა ჯგუფის წევრები, აგრეთვე კომკავშირის საოლქო და საქალაქო კომიტეტების ხელმძღვანელი ამხანაგები.

საოლქო თათბირი სოფლად მასობრივ-პოლიტიკური მუშაობის საკითხებზე

სტალინირი. (საკ. კორ.). საქართველოს კ. პ. (ბ) სამხრეთ ოსეთის საოლქო კომიტეტის პროპაგანდისა და აგიტაციის განყოფილებაში ამ დღეებში შედგა თათბირი, რომელმაც განიხილა საგაზაფხულო სასოფლო-სამეურნეო სამუშაოთა პერიოდში სოფლად მასობრივ-პოლიტიკური მუშაობის საკითხი.

თათბირის მუშაობაში მონაწილეობას იღებდნენ პარტიის რაიკომების პროპაგანდისა და აგიტაციის განყოფილებათა გამგეები, მშრომელთა დეპუტატების რაისაბჭოს აღმასკომების კულტსაგანმანათლებლო განყოფილებათა გამგეები და პრესის მუშაკები.

საგაზაფხულო სასოფლო-სამეურნეო სამუშაოების პერიოდში სოფლად მასობრივ-პოლიტიკური მუშაობის უკეთ მოწყობის საკითხებზე ილაპარაკეს პარტიის ლენინგორის, სტალინირის, ჯავის რაიკომების პროპაგანდისა და აგიტაციის განყოფილებათა გამგეებმა ამბ. გიგაურმა, ა. თომაევმა, თ. თედეევმა, პარტიის საოლქო კომიტეტის პროპაგანდისა და აგიტაციის განყოფილების გამგემ ნ. ცხოვრებოვმა.

თათბირმა დასახა სათანადო ღონისძიებანი.

საპატიო წიგნში შეჭანილნი

ტყიბულ-ქვანახშირის ტრესტის სტალინის სახელობის შახტაში არსებულ სააბაზო წიგნში პერიოდულად შეაქვთ ქვანახშირისათვის მებრძოლი მოწინავე ადამიანები, შახტის ვეტერანები, რომლებიც ათეული წლების მანძილზე ქვანახშირის ამოღების საქმეს ემსახურებიან.

მიმდინარე წლის იანვარში ამ წიგნში ჩაიწერა ხუთი მეშახტის თ. ნანიაშვილის, პ. გვეტაძის, დ. გიორგაძის, ე. ცინცაბიძის, ს. სოფრომაძის სახელი. თვითეული მათგანი მრავალი წლის განმავლობაში უმწიკვლოდ მუშაობს შახტაში.

სააბაზო წიგნში დღემდე შეტანილია 23 მეშახტე. თავისი სამუშაო სტაჟითა და ენერგიული შრომით მათ საყოველთაო პატივისცემა აქვთ დამსახურებული მეშახტეთა შორის. ყველა ისინი ომისშემდგომი ხუთწლედის ოთხ წელიწადში შესრულებისათვის მებრძოლთა პირველ რიგებში არიან.

პირველად სააბაზო წიგნში ჩაწერილია ქვანახშირის მონგრევის ოსტატი, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატი შ. ფურცხვანიძე, რომელსაც შახტაში მუშაობის 25 წლის სტაჟი აქვს. ფურცხვანიძემ მრავალი მეშახტე აღუზარდა ქვანახშირის მრეწველობას, რომლებიც ახლა გვერდში უდგანან მას და ენერგიას არ იშურებენ მეტი ქვანახშირის მონგრევისათვის.

სააბაზო წიგნში შეტანილია ამკვამად მოწინავე პირველი საქმაკლატაცო უბნის კომპლექსური ბრიგადის გამოცდილი ბრიგადირი, ორჯერ ორდენოსანი დავით სუქნიძე. მან ოცდაათი წელი შახტაში გაატარა, დიდი სამამულო ომის დღეებში დ. სუქნიძე დროის უმეტეს ნაწილს სანგრებში ატარებდა და 3-4 მეშახტის ნორმას ასრულებდა.

ომისშემდგომი ხუთწლედის სტახანოველთა შორის სააბაზო ადგილი უჭირავს სპირიდონ ლანჩავას. იგი ტყიბულის შახტებში მრავალსანგრევოსნული მეთოდის დამნერგველია. სტახანოველი მეშახტე თავის მდიდარ გამოცდილებას გადასცემს ყველა მნგრეველს. შახტაში ათობით არიან ისეთი მეშახტეები, რომლებმაც ს. ლანჩავასაგან შეისწავლეს მრავალსანგრევში მუშაობა. ასეთი მეშახტეები შეიძენა დავასაბელთან მნგრეველ-მებიგადეები მ. გაგოშიძე, შ. ლაფაჩი, ა. გოგიძე, რომლებიც ქვანახშირის მონგრევის გეგმას ორმაგად ასრულებენ. სტახანოველი მნგრეველი ს. ლანჩავა შეტანილია შახტის სააბაზო წიგნში.

ათეული წლების მანძილზე სტახანოველად შრომობენ შეშახტე მნგრეველებიგეები მამა და შვილი ე. და ს. სოფრომაძეები, ს. ლაფერაძე, ქ. ბეჭკაძე, გ. კუბლაშვილი და სხვები. მათი სახელებიც აშენებენ სააბაზო წიგნს.

ძველი კადრის მეშახტეები, ქვანახშირისათვის თავგამოდებით მებრძოლი ადამიანები კვლავ დაუღალავად მუშაობენ შახტებში. მათ ირგვლივ ირაზმება ახალგაზრდა მეშახტეთა კოლექტივი, რომელიც აჩაღებს ბრძოლას ქვანახშირის ამოღების შემდგომი გადიდებისათვის, ეკონომიისათვის, რუნტაბელური მუშაობისა და საბრუნავი თანხების ბრუნვის დაჩქარებისათვის.

ვ. ცირეკიძე

„კომუნისტის“ საკუთარი კორესპონდენტი

დავაჩქაროთ ციგრუსებისა და ხეხილის ნარგავების შენაძენი

ციტრუსოვანთა ნარგავებისა და ხეხილის ბაღების შეწამვლის საგაზაფხულო სეზონს მომზადებული შეხვდა სუბტროპიკული კულტურების მავნებლებთან მებრძოლი გულრიფშის სამანქანო სადგურის კოლექტივი.

ამჟამად სადგური აწარმოებს სამუშაოს, გულრიფშის, ოჩამჩირისა და გალის რაიონების კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების ციტრუსოვანთა ნარგავებისა და ხეხილის ბაღების მექანიზებული აპარატებით შეწამლვას. უკვე შეწამლულია 300-მდე ჰექტარი ნარგავები. კოლმეურნეობათა დახმარებით შეწამლვა ორგანიზებულად მიმდინარეობს სოხუმისა და გულრიფშის რაიონებში. ტრაქტორისტმა გ. ცანავამ კოდორის კარლ მარქსის სახელობის კოლმეურნეობაში 100 ჰექტარამდე ხეხილის ბაღი შეწამლა, ხოლო ს. ვართანიანმა ახალსოფლის (სოხუმის რაიონი) სტალინის სახელობის კოლმეურნეობაში — 80 ჰექტარი.

მავნებლებთან მებრძოლი სადგურის კოლექტივმა ვალდებულება აიღო წელს შეწამლოს ათასი ჰექტარი ციტრუსოვანი პლანტაცია და ხეხილის ბაღი, ფუძემაცია გაუკეთოს 970 ჰექტარ ჩაის პლანტაციას.

ზოგან ტრაქტორისტებს ხელს არ უწყობენ და შეწამლვა ხელი ტემპით მიმდინარეობს. სოფლის მეურნეობის რაიონული განყოფილებები და კოლმეურნეობები ვალდებულნი არიან შეწამლვის საგაზაფხულო გეგმის დროულად შესრულებისათვის სათანადოდ დაეხმარონ ტრაქტორისტებს.

ს. ფოწია

„კომუნისტის“ საკუთარი კორესპონდენტი

სიმონ ჩიქოვანი

გაზაფხული მერხეულში

I.

შენი სოფლის ეზჰით ვიწვი,
მახსენდება ომის წელი საშინელი.
გუშინ იყო თუ გუშინწინ
თვალწინ მიდგას მერხეული მაშინდელი.

საფრთხე ადგა მშობელ ფუძეს,
ველოდით და გულს იმედი ჩავაგონეთ.
ხალხის ხმაზე მოხველ უცებ,
ჩამოსცილის ხმა მთის წუალივით გაგვაგონე.

ყველგან გაჩნდი გასაჭირში —
იალბუზთან, ქლუხორთან თუ დარიალთან,
გაჩნდი გორში და თბილისში
და ძაუგზე ძლევის დროშა აშრიალდა.

მთები, მთები, ტურფა მთები,
ბელადის მზით გამთბარი და ნაფერები,
მთად განვლილი ყრმობის წლები,
მყინვარები, ზვავები და ჩანჩქერები

გიხმობდა და მოსპე მტერი,
მშრომელ ხალხის იმედო და ნეტარებავ!
შენ დაგიხვდა სითბო კერის
და სილალით მთის მდინარე გედარება.

მოეშველე მამულს დროზე,
შვილის გული განსაცდელში არ შეცდება.
როგორც ფიქრი სამშობლოზე
მერხეულში წყლის ჩხრიალი არ შეწყდება.

აწ ვერ დახრავს მუმლი მუხას,
არ იქნება მუხის ფესვი შერყეული.
ახლა ირგვლივ მთები ჰქუხან
და შრიალებს შრომით შენი მერხეული.

II.

წყალი მორბის ვიწრო ხევით,
თითქოს გიხმობს მერხეულის ნათესავო.
ჩხრიალებს თუ მთაში მღერის,
ცისკრისფერი, მთის მდინარე სათევზაო.

ხელი დავკარ ცისფერ ტალღას,
წყალი მოვსვი, შემდეგ შუბლი დავისველე.
მუმლი მუხას აწ ვერ დახრავს,
ვიფიქრე და რიყის ქვაზე დავისვენე.

წყალზე მოსულ პაპას ვთხოვე,
შენს სიყრმეზე რაც იცოდა ვათხრობინე,
ცხოვრების გზა როგორ ჰპოვე,
როგორ იგრძენ ხალხის წვა და საპყრობილე.

როგორ გასჭერ ძველი უამი,
პაპა ჰყვება და მე მთის კენ ვიხედები.
სადაც გედგა სახლი მამის
და ფრთებივით შრიალებდა იმედები.

შენს ეზოში გვიხმო პაპამ,
წინ მიდის და თუ ჩამოვრჩით ეწყინება.
კლდით მდინარე მოჰქუხს სწრაფად
და მთის წუალი შენს ბავშობას ეწუვილება.

გაზაფხულის დილას ჰგევხარ,
ხმიანებენ მერცხლები და ბეღურები.
წასული ხარ, ბელადთან ხარ,
მაინც ხშირად მერხეულშიც გვეგულები.

სოფლის მუხაც შერხეულ
ჭარს აჩერებს, მზეს რტოებით ეღირება,
ყველას გვხიბლავს მერხეული
და პაპასაც სიამაყით ეღიმება.

III.

მთის ვიწროში დევის ღარზე,
მოჩხრიალებს მთის მდინარე გამჭვირვალე.
დავისვენე მწუხრის ჟამზე,
პეშვით წყალი კალმახივით ავიყვანე.

წყალი პეშვზე მოკამკამე
ცას მაგონებს ან მდინარეს საკალმახეს.
ველი მთაში ზღვისფერ ღამეს,
ვიმეორებ მდინარის ხმას და შენს სახელს.

კლდესთან ერთი ელსადგური
ანათებს და მთაში ღამეს უმკლავდება.
ფეთქავს, როგორც შენი გული,
როგორც წყარო და ხალხის მზის უკვდავება.

მერხეულში რომ შუქია,
შენი ზრუნვის ერთი მცირე ნაკადია.
ხალხის შრომას შეუქმნია
და თვალივით მთის სიმწუანეს ახატია.

სახლს ვერ ვპოვებთ მწირს და ობოლს,
ყოველ ჭერზე მოკაშკაშე მნათობია.
შენს კუთხეს და მთელ სამშობლოს,
შენი ხელი, მშენებელი დასტყობია.

ერთს მცირე ხმას მეც ვატარებ,
მას ვამღერებ, რადგან მღერის ამინდია.
საქართველოს გულს გადარებ,
რომ ბელადის სიყვარულით აგიწთია.

გრძნობას გულში მოკამკამეს
ცას ვამგვანებ და მდინარეს საკალმახეს.
მშრომელ ხალხის სიამაყეს
მე ვუგალობ შენს გულისთქმას და შენ სახელს.

განვამტკიცოთ მიღწევები, გამოვასწოროთ ნაკლოვანებანი

დუშეთის მტკვის კოლექტიმა (დირექტორი ა. მახუკოვი, მოადგილე პოლიტდარგში ნ. ხეთაგური) კარგითელ მექანიზატორთა პატრიოტული მოწოდების პასუხად ნაკისრი ვალდებულება 25 იანვრისათვის შეასრულა: 28 ტრაქტორის, 24 გუთნისა და სხვა იარაღების რემონტი მაღალი ხარისხით შესრულდა. დაზოგილია 10.000 ნაირი. საგაზაფხულო სამუშაოებისათვის საჭირო 140 ტონა საწვავისა და საცხებლის ანგარიშში უკვე შემოზიდულია 120 ტონა. მექანიზატორთა კადრებით მტკ-ი მთლიანად უზრუნველყოფილია. სურამის მექანიზატორთა სკოლაში გაგზავნილია 3 კაცი. მიმდინარეობს 10 ტრაქტორისტის გადამზადება მათი კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით.

წელს მტკ-ი თავის მომსახურებაში დამატებით 5 კოლმეურნეობას იღებს, დამამუშავებს 2.000 ჰექტარით მეტ ფართობს, ვიდრე შარშან. ამ ამოცანის შესასრულებლად ყველა ტრაქტორი ოპერატიულ მუშაობაზეა ორგანიზებული. მიმდინარეობს მუშაობა ტრაქტორების ნორმებს და გადიდონ მოსავლიანობა.

ამ წარმატებებთან ერთად მტკ-ს აქვს ნაკლოვანებანიც. სატრაქტორო ბრიგადებს დღემდე არა აქვთ მოძრავი ტარა და საწვავის ჩასასხმელი ინვენტარი, არ დამთავრებულა კოლმეურნეობებთან ხელშეკრულების დადება, მათი განხილვა და რეგისტრაცია რაიონ-მასკომში. ეს ნაკლოვანებანი სასწრაფოდ უნდა გამოსწორდეს.

ა. თოლმაძე
„კომუნისტის" საკუთარი კორესპონდენტი

ადგილობრივი გაზეთების შესახებ

ყრილობის დადგენილებათა განხორციელებისათვის

„საქართველოს კ. პ. (ბ) XIV ყრილობის გადაწყვეტილებათა განხორციელებისათვის" — ასეთი რუბრიკით დაბეჭდა თელავის რაიონულმა გაზეთმა „კოლმეურნის ხმამ" ამ რამდენიმე დღის წინათ სოფელ კურდღელაურის 26 კომისრის სახელობის კოლმეურნეობის წევრთა კრების გადაწყვეტილება სოფელ აუჩრის კოლმეურნეობა „მოწინავის" სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამოწვევის შესახებ. კურდღელაურელმა კოლმეურნეებმა ვალდებულება იკისრეს წელს ერთიორად გაზარდონ ხორბლის, სიმინდის და ყურძნის მოსავალი, აითვისონ ახალი ნაკვეთები და ამაგე მიზნით სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამოიწვიეს კოლმეურნეობა „წინსვლის" კოლმეურნეები. კურდღელაურელები წერენ:

„ჩვენმა კოლმეურნეობამ მიუხედავად არახელსაყრელი მეტეოროლოგიური პირობებისა გასული სამეურნეო წელი კარგი მაჩვენებლებით დაამთავრა. კოლმეურნეობა მილიონერი გახდა. გაიზარდა შრომადღის ღირებულება. მაგრამ ეს იმას როდი ნიშნავს, რომ ჩვენ ყველაფერი გავაკეთეთ. ჩვენი ვალია ბოლშევიკურად ვუზრუნველვყოთ XIV ყრილობის გადაწყვეტილებათა განხორციელება".

„კომკავშრომელ მევენახეთა პირობა"

სიონაღელი კოლმეურნეები იბრძვიან საქართველოს კ. პ. (ბ) XIV ყრილობის გადაწყვეტილებათა განხორციელებისათვის. თავდადებით მუშაობენ კომკავშრომელებიც.

„ჯუმბათის კოლმეურნეობის პირველადი კომკავშირული ორგანიზაციის კრებაზე ალფრთოვანებით გაეცნენ საქართველოს კ. პ. (ბ) XIV ყრილობის გადაწყვეტილებებს. ყრილობის გადაწყვეტილებათა საპასუხოდ კომკავშრომელებმა ჩამოაყალიბეს მევენახეობის ახალი რაზმი, რაებნენ სოციალისტურ შეჯიბრებაში და ვალდებულება იკისრეს რგოლისათვის მიბრწყინეთ 3 მეტრამდე ფართობის თვითეულ მეჭარზე მიიღონ 160 ცენტნერი ყურძენი. ამ ბრიგადის კომკავშრომელები უკვე შეუდგნენ ნაკისრ ვალდებულებათა განსაღებისათვის ბრძოლას. 3 მეჭარზე ვადამდე დაამთავრეს ვაზის გამხმარება, გახსვლა და სხვა ხასის სამუშაოები", — წერს 5 მარტის ნომერში სიონაღის რაიონული გაზეთი „კოლმეურნე".

აბენებენ ეკალიპტს

ცხაკაია. (საკ. კორ.). ცხაკაიას სტალინის სახელობის კოლმეურნეობაში ჯეროვან ყურადღებას აქცევენ ევკალიპტის გაშენებას. წელს გათვალისწინებულია დარგონ 12.000 ძირი ევკალიპტი და ყოველ კილოგრამ თესლზე მიიღონ 30.000 ძირი სტანდარტული ნერგი, მიაღწიონ მის გაბარებას 90 პროცენტით.

ახალსოფლის სტალინის სახელობის კოლმეურნეობაში გამზადება 28.000 ძირი ევკალიპტი. 25 კილოგრამი თესლის ყოველ კილოგრამიდან 12.000 ძირი ნაცვლად ნავარაუდევი 16.000 ძირი ევკალიპტის მიღება. ამ მიზნით ენერგიულად მუშაობენ სანერგის მუშაკი კოლმეურნე პლატონ ჭანტერია, აგრონტექნიკოსი ალექსანდრე ლოლუა და სხვები.

დიდძალ ევკალიპტს დარგავენ აგრეთვე სოფელ ოქტომბრის ლენინის და სოფელ ბენჯის ლენინის სახელობის კოლმეურნეობებში.

რაიონში წელს დაირგვება 393.000 ძირი ევკალიპტი.

თეთრი წყარო კეთილმოწყობილ ხდება

როგორც ცნობილია, თეთრი წყაროს რაიონის ცენტრი თბილისს დაშორებულია 65 კილომეტრით და საკურორტო ადგილია. აქ, განსაკუთრებით ზაფხულში, ძალიან ბევრი ხალხი ჩამოდის დასასვენებლად. მათ იზიდავს მშვენიერი ჰაერი, საუცხოო წყალი, ლამაზი ბუნება.

ამ ბოლო დრომდე თეთრი წყარო კეთილმოწყობის მხრივ ბევრად ჩამორჩენილი იყო საქართველოს სხვა რაიონულ ცენტრებს, მაგრამ უკანასკნელი 3-4 წლის მანძილზე აქ ბევრი რამ გაკეთდა და ახლაც კეთდება.

წინათ თეთრ წყაროში თითქმის არ იყო კაპიტალურად ნაგები რაიმე შენობა. ამჟამად რაიონულ ცენტრში თლილი ბაზალტის ქვით აგებული სამსართულიანი ადმინისტრაციული სახლი, რომელიც უკვე გადაცემულია საექსპლოატაციოდ.

რაიონული ცენტრის მთავარი წყაროს ძველი გუმბათოვი საესებით რეკონსტრუირებულია. შარშან დაიწყო და წელს დამთავრდება ქართული საშუალო სკოლის სხვადასხვა ფერი თლილი ბაზალტის ქვის სამსართულიანი შენობის აგება. იგი ერთ-ერთი მშვენიერი, არქიტექტურულად ლამაზად გაფორმებული შენობა იქნება.

თეთრ წყაროში წინათ საერთოდ არ ყოფილა კეთილმოწყობილი ქუჩები. მთავარი ქუჩა, რომელიც ვიწრო, ტალახიანი და ძნელი გასავლელი იყო, შარშან გაფართოვდა და მთელი ფართობი დაგუდრონებულ იქნა. გარდა ამისა, აღნიშნული ქუჩის გაყოლებით ორივე მხარის გაკეთდა ორნახევარი მეტრი სიგანის ტროტუარი, რასაც ამშვენებს ლამაზი ბორდიურები. შარშან დაიწყო და მიმდინარე წლის დამლევამდე დამთავრდება თეატრალური, ბაზრის, ბანკის, სატყეო მეურნეობის ქუჩების სრული რეკონსტრუქცია და დაგუდრონება.

მშრომელთა სამედიცინო მომსახურების გაუმჯობესების მიზნით გასული წლიდან რაიონის პოლიკლინიკაში გაიხსნა და მოეწყო ფიზიოთერაპიული, რენტგენ-დიაგნოსტიკური, კბილის სახროტზო კაბინეტები, გაიხსნა აგრეთვე სატუბერკულოზო პუნქტი და კლინიკურ-დიაგნოსტიკური ლაბორატორია.

რაიონის კოლმეურნეობებში ფართოდ არის გაჩაღებული ახალი მშენებლობა. მაგალითად, ამ უკანასკნელ ხანს სოფელ დიდი ირაგის კოლმეურნეობა „ნეგზოობაში", სოფელ ჯორჯიაშვილის ჯორჯიაშვილის სახელობის კოლმეურნეობაში, სოფელ საშვილდის „ჩითელ დოლში" სახელობის კოლმეურნეობასა და სხვა კოლმეურნეობებში აგებულია და საექსპლოატაციოდ გადაცემულია 19 კარგი საკოლმეურნეო შენობა. სოფელ საღრაშენის ორჯონიკიძის სახელობის, ფარცხისის ვოროშილოვის სახელობის კოლმეურნეობებში, პატარა ირაგის კოლმეურნეობა „რიზოსპასტოში", პრიიუტის მოლოტოვის სახელობის კოლმეურნეობებში აგებული და საექსპლოატაციოდ გადაცემულია ოთხი ელექტროსადგური, რომელთაგან თვითეული 45 ცხენის ძალისაა. სოფელ ქოსოლარის სტალინის სახელობის კოლმეურნეობაში შარშან დაიწყო და წელს დამთავრდება 25 ცხენის ძალის ჰიდროელექტროსადგურის მშენებლობა.

წინათ კოლმეურნეობებში სულ არ გვქონია ბანო, ახლა კი სოფელ პატარა ირაგის კოლმეურნეობა „რიზოსპასტოსში", დაღუხაჩინის სტალინის სახელობის, ენაგეთის ჩაღლეის სახელობის, კოდის ბაქრაძის სახელობისა და სხვა კოლმეურნეობებში აგებულია და მუშაობს აბანოები.

რაიონის კოლმეურნეობებში აგებული და მოწყობილია 35 სამეფლო, 16 სადურგლო, 22 აგური-კრამიტის ქარხანა, 10 წისქვილი და სხე.

ძველი და ახალი მარაბდის, დიდი და პატარა დურუჯის, საფუძვრების, ახალშენის, კონსტანტინოვკისა და სხვა სოფლების კოლმეურნეობებში, სადაც წინათ სასმელი წყალი არ ჰქონდათ, ამჟამად გაყვანილია წყალსადენი, რომელიც საკმაო რაოდენობით აწვდის მოსახლეობას სუფთა წყალის წყალს.

რაიონული და სასოფლო საბჭოების დეპუტატები დიდ ყურადღებას უთმობენ საგზაო მშენებლობას. უნდა აღინიშნოს რომ მეტად მოკლე ხანში გაყვანილ იქნა კარგი გზები მაწევან-დურუჯის, ჯორჯიაშვილ-ენაგეთის, იფნარა-სამრეთის, მანგლის-თბილავლის, დიღეთხაჩინ-ორთაშუა-ბედენ - კლდეისის, პრიუტ-დრეს კოლმეურნეობებს შუა. ამ გზების საერთო სიგრძე 26 კილომეტრია.

გარდა ამისა, რაიონში უკანასკნელი ორი წლის მანძილზე კოლმეურნეთა აქტიური დახმარებით გაყვანილ იქნა მარნეულ-ხრამჰესის 75 კილომეტრი გზა. ამ გზის 58 კილომეტრი გადის ჩვენი რაიონის ტერიტორიაზე.

თუ ახლო წარსულში რაიონის 19 სასოფლო საბჭოდან სატელეფონო-ქსელით უზრუნველყოფილი და რადიოფიცირებული იყო მხოლოდ 14 სასოფლო საბჭო, ამჟამად ყველა სასოფლო საბჭოს ცენტრი რადიოფიცირებულია და ერთმანეთთან დაკავშირებულია ტელეფონებით. რაიონის 92 კოლმეურნეობიდან 40 რადიოფიცირებულია და შეუფერხებელი სატელეფონო კავშირი აქვთ ურთიერთ შორის და რაიონის ცენტრთან.

ჩვენ დიდ ყურადღებას ვუთმობთ სასკოლო მშენებლობის საქმეს. გარდა იმისა, რომ რაიონში სკოლები შენდება სახელმწიფო ბიუჯეტის თანხებით, პატარა დურუჯის, ტბისის, ლიპის, მენკალისის, მეწყვანის და სხვა სოფლების კოლმეურნეებმა შრომითი მონაწილეობით ააგეს დაწყებითი სკოლების შენობები. ახლა კოლმეურნეთა ბავშვებს აღარ უხდებათ მეზობელი სოფლების სკოლებში სიარული სასწავლებლად.

აღნიშნული მიღწევებით არ კმაყოფილდებით. „...ჩვენ მოგველის უფრო რთული მუშაობა, ვინაიდან სოციალისტური საშრობლოს ძლიერების ზრდასთან ერთად, ფართოვდება კომუნიზმის მშენებლობის ფრონტი და, მაშასადამე, იზრდება ჩვენი ამოცანებიც". (ქ. ჩარკვიანი).

ზაჰართველოს კ. პ. (ბ) XIV ყრილობამ დიდი ამოცანები დაგვისახა მეურნეობისა და კულტურის, ხალხის მატერიალური კეთილდღეობის შემდგომი ამაღლების დარგში. ჩვენი რაიონის მშრომელები პარტიული ორგანიზაციების ხელმძღვანელობით უკვე შეუდგნენ ყრილობის მიერ დასახული ამოცანების შესრულებისათვის ბრძოლას. ეჭვი არ არის, რომ თეთრი წყაროს რაიონის მშრომელები საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის ხელმძღვანელობით და დახმარებით წარმატებით შეასრულებენ მათს წინაშე დასახულ ამოცანებს, რაც ხელს შეუწყობს კომუნისტური საზოგადოების მშენებლობის სტალინური პროგრამის განხორციელებას.

ვ. გოგნაძე
საქართველოს კ. პ. (ბ) თეთრი წყაროს რაიკომის მდივანი.

ერთ სოფელში

ვრ ვიცი რა ჰქვია იმ სოფელს, მატარებლის სარკმლიდან რომ მოჩანს!...

ერთი დღით გადავუხვიო მარშრუტს, ამით არაფერი დამიშავდება. თავისუფალი დროც მაქვს. მე მინდა ჩამოვიდე სწორედ აქ, ვეიარო აგერ იმ სოფელში, სადაც არავის ვიცნობ, ვნახო მისი ველ-მინდვრები, ფეხი დავადგა იმ სოფლის მიწას, ვისუნთქო მისი გაზაფხულის ჰაერი, ველაპარაკო და გავიცნო მისი ადამიანები.

ამ სურვილმა ჩამომაყვანა მატარებლიდან, სანამ დანიშნულ ადგილს მივაღწევდი.

მატარებელი შეჩერდა ზღვის პირის ახლოს. ჩამოვედი. ზღვის შხეილი მოისმა. პირველად სწორედ ზღვას ვეწვიე — უცნო მეზღვრე გვერდით როდი ჩაუვლის ბუნების ამ წარმტაც სანახაობას... მარტოობა მეუხერხულა, გამოვბრუნდი — ჩემს თვალწინ ხმელეთის აუწერელი მშვენიერება გადაშლილ: მზის სხივდაფრქვეული ზოგან ჯერ კიდევ თოვლიანი მთები, რომელთა შორის ლილისფერი ნისლი ჩამოწოლილა, ნაყანები ვაკე და ჩაით მოხატული სერები... გავყევი გზას აღმა, იმ სერებისაკენ. პლანტაციებში აქა-იქ ადამიანთა მოძრაობა შევნიშნე. გზაზე მანქანა წამომეწია, გვერდით ჩამიქროლა და ახლოს გაჩერდა. კაბინიდან ახალგაზრდა კაცი გადმოვიდა—საშუალოზე დაბალი ტანისა იყო, სერიოზული, დინჯი გამომეტყველება ჰქონდა. მომესალმა, როგორც მიესალმებიან ხოლმე სოფლის მკვიდრს უცნობს.

— ჩააქრე მოტორი, — გასძახა მან შოფერს, — ავად ერთი ბედრიესთან. საით ბრძანდებით, ამხანაგო? — მომმართა მერე მან შეკავებული თავაზიანობით.

მე ვუპასუხე.

აგყევით გზას. თვალმისაწვდომზე გადაშლილა ჩაის პლანტაციები.

— გამარჯობა აღი, რასა იქმ, — ომახიანად მიესალმა ჩემი თანამგზავრი პირველშეხვედრილ ბერიკაცს, რომელიც ძლივს ჩანდა მწკრივებს შორის.

— შექირის თავი მიცოცხლოს, შექირის, — გამოეპასუხა იგი უმალ, ისე, რომ არ გამართულა და არც ვედროსათვის შეუშვია ხელი, — ფოსფორს ვუყრი ჩაისს

ალიმ ჩაის ბუჩქის ძირებს მიუბერტყა ვედროში კიდევ ჩარჩენილი ფქვილისფერი წვმალი და თავი ასწია. ახლა კი ეხერხულად დაგვიკრა თავი, მხიარულად გაიღიმა.

— ძალიან კი რგებს პლანტაციას ეს ფოსფორი და ამონი,—სთქვა მან უფრო ჩემს გასაგონად. უთუოდ რაიონის აგრონომად მიგულვა.

— პლანტაცია... ფოსფორი... ამონი... როგორი იყო ნეტავ ალი კაცადის ლექსიკონი ამ ოცი წლის წინათ? — მხიარულად ჩამილაპარაკა ბერიკაციდ გმაყოფილმა შექირმა, როცა წასასვლელად გამობრუნდა, — ბედრიე არ დაგინახავს?—მიაძახა ბოლოს ალის.

— ბედრიე, გულიზარი, ისინი... ეგე, ჰე, იმ სერის ბოლოში არიან ახლა. აი სკენდერიც მოვიდა, ის წაგიყვანთ.

— მანქანით მოდი?—ჰკითხა მოსულთანავე ახალგაზრდამ, რომელიც ძალიან ჰგავდა შექირს და ქუდი გაისწორა, შუბლზე ხელი გადაისვა.

მათ ხელი არ ჰამოურთმევიათ ერთმანეთისათვის.

— ძმაა ჩემი, ბრიგადირი, — გამაცნო შექირმა.

— სკენდერ მახაძე! — სწრაფად მომიგო ახალგაზრდამ და ლონგრად ჩამომართვა ხელი.

— რა ჰქნა ბედრიემ, ხომ დარჩა ისევ იქ, — ჰკითხა შექირმა, — ავიდეთ ზედით, ვნახოთ.

— დარჩა, მაშ! გულიზარის რგოლშია, — უპასუხა ძმამ, — წავიდეთ!

როცა მივუახლოვდით ჩაის ნაკვეთს, ქალებმა თავი ასწიეს, ზოგმა მორცხვად შემოვხედა და უსიტყვო სალამი მოგვცა. შექირი გამოელაპარაკა მათ. სკენდერი უფრო ახლო მივიდა ერთ მათგანთან, რომელიც ხელმძღვანელი უნდა ყოფილიყო და უთხრა „ზეგ თუ მორჩებით ამ უბანს?"

ახალგაზრდა ქალმა ოდნავი ღიმილით თავი დაბრუა და მაკრატელს დაუწყო წვალება, რაღაც უხერხულობა იგრძნო.

— საზეგით რა არის. ხვალ შუადღიდან იმ ფართობზე გადავალთ, გაიშვირა მაკრატელი მან სერისგიმა...

ეს ქალი იყო, როგორც მითხრეს, გულიზარ მახაძე, — მერგოლური, სკენდერის მეუღლე.

ამ დროს მკვირცხლად ჩამოირბინა პატარა ტანის გოგონამ, ახლოს მიიჭრა შექირთან გაწითლებული.

— წეგნები თუ მომიტანე? — აღფრთოვანებით, კისკისს ხმით შეეკითხა გოგონა.

— მოვიტანე, მანქანაში მაქვს. ამოდით საღამოს ბესირესთან.

ეს ყოფილა ბედრიე მახაძე — შექირისა და სკენდერის უმცროსი და.

ბესირეს სახელი მეც ვიცოდი.

— ბესირე რა გვარია, შექარ, გამოგონია ეს სახელი, — ახლა უკვე როგორც შენიშნეთ ალა ახლობელ კაცს, შეეკითხე შექირს.

— როგორ არ გაგეგონება ქართველ კაცს ბესირე კონცელიძე, სოციალისტური შრომის გმირი. ჩვენ გაივლით მის სახლში, ენახავთ...

ძნელია იმ წუთში განცდილი სიხარულის გადმოცემა. შეეხებოდით შემოველ ამ უცნობ სოფელში, მაგრამ ყველა და ყველაფერი ნაცნობი, ახლობელი შეიქნა. ბესირე კონცელიძის სოფელში მოესულვარ, ხელით ვეხები იმ პლანტაციებს, ვდგავარ იმ მადლიან მიწაზე, რომელმაც ესოდენ ცნობილი გახადა ბესირე კონცელიძე.

უნებლიეთ თვალი გადავაგლე იქ მომუშავე ქალებს, — რატომ არ შეიძლება რომ ესენიც გმირები გახდნენ!

ბიჭი მახაძე, თვრამეტი წლის ქალიშვილი, მეთვრამეტე კლასის მოსწავლე, წელან ძმას გახარებული რომ შემოეგება, მოწონავე კოლმეურნეა. მან დიდად გადააჭარბა შარშან იმ ნორმას, რაც სოციალისტური შრომის გმირის წოდების მინიჭების უფლებას ანიჭებდა. — ნახევარ ჰექტარ უხვმოსავლიან ჩაის ნაკვეთში მიიღო 7.109 კილოგრამი ბარისხოვანი ჩაის მწვანე ფოთოლი. მაქაცურ შრომასთან ერთად, ბედრიე წელს დამთავრებს საშუალო სკოლას და განაგრძობს სწავლას უმაღლეს სასწავლებელში. ნებადართულად შეძლებულად ცხოვრობს კოლმეურნე ოსმან მახაძის ოჯახი, რომლის ერთ-ერთი წევრიც ბედრიეა. ამ ოჯახმა საკუთრივ შეიძინა მსუბუქი ავტომანქანა „მოსკვიჩი", რომელსაც ასე დაეჭროლებს ჩვენი თანამგზავრი, ოსმანის ვაჟი შექირ მახაძე — კომკავშირის ქობულეთის რაიკომის მდივანი.

ახლა ბედრიეს სხვა ამხანაგი ქალებიც ჩამოვთვალოთ, გავიცნოთ ისინი ცოტა ადრე, ვიდრე მათ მთელი ჩვენი დიაღი სამზღვარი გაიცნობს, ისე რომგორც ბესირე კონცელიძე გაიცნო.

ქეჭსერ შამილიშვილმა 6.774 კილოგრამი ჩაის მწვანე ფოთოლი მიიღო ნახევარ ჰექტარ სრულმოსავლიან პლანტაციაში, ვარდო კონცელიძემ—7.431, ნაზია კონცელიძემ — 6.926, ხოლო აიშე გოგიტიძემ რეკორდი დაამყარა მთელ აჭარაში — 9.611 კილოგრამი ხარისხოვანი ჩაის ფოთოლი მიიღო ნახევარ ჰექტარ პლანტაციაში.

... მანქანა მივაქროლებს სოფლის შესანიშნავ გზებზე, მივყვებით მდინარე დიხვის ნაპირებს. არსიანის დაოთვლილი მთები ზვიადად გადმოგვცქერის. დღეა არსიანების გამოდის, ანკარა მთის წყალი მიილტვის ზღვისაკენ. კალმახებით ყოფილა ნაქები დღეა. ათასჯის დაკლაკნილი მდინარე ხან გვერდით ჩაუვლის სოფელს, ხან შეაღწევს ჭაობს, ხან თვალს მიეფარება. დეხვაც ჩამდგარა სოფლის სამსახურში. კოლმეურნეებს ელექტროსადგური აუგიათ, და ახლა მათს ოჯახებში ილიჩის შუქურა ანათებს. აგერ სკოლა, კლუბი, ახალი ოდა სახლები აქვეა ჩაის ფაბრიკა, რომელიც წელიწადში ორ მილიონ კილოგრამ ჩაის მწვანე ფოთოლს ამუშავებს. ოჯი ბუთ კოლმეურნეობასა და ერთ საბჭოთა მეურნეობას ესსახურება. მის პირდაპირ, გზის გაღმა ციტრუსების შემფუთავი ფაბრიკაა.

... გმირის სახლთან მიაყენა შექირმა მანქანა. ორსართულიანი ახალი სახლი დგას მაღლობზე, ნაძვისა და ალვის ხეებს შუა. ცისტრუსებისა და ჩაის პლანტაციებითაა დფარული მის ირგვლივ ფერდობები.

მაღალი კიბე ჩამოირბინა ჭრელკაბიანმა ხუჭუჭთმიანმა ქერა გოგონამ.

— მობრძანდით, მობრძანდით, — მიგვიწვია.

— ეს არის ბესირე, — მითხრა შექირმა, — როგორაა საქმე? — მიუბრუნდა შემდეგ ბესირეს.

— კარგად. დედა ნათესავთან გადავიდა, მამა პლანტაციაშია... მობრძანდით. — ხელი ჩამოგართვეთ.

მეტად თავაზიანი, მორცხვი გოგონაა. ტანადობა რომ არ ამხელდეს, ბავშვად ჩანსთელით.

საუკეთესო ოდა სახლი აუგია მუხამედს — ბესირეს მამას. ოთხი შვილი ჰყავს — ორი გოგო და ორი ვაჟი. უფროსი ვაჟი ინსტიტუტში სწავლობს, ბათუმში.

სასტუმრო ოთახში კედელზე დიდი სურათი შევნიშნე. ბესირე შეეცადნი, სოციალისტური შრომის გმირის მედლით და ლენინის ორდენით მკერდზე. ძალიან კარგი სურათია, ჟურნალ „ოგონიოკში" ყოფილა დაბეჭდილი.

— სურათი კარგია, მხოლოდ ორიგინალს ვერა სჯობია, — იხუმრა შექირმა. ბესირემ თავი დახარა და გაწითლდა, გაბარაცდა. მერე გამოტანა და მაგიდაზე დაიწყო ჟურნალები, ალბომები.

— ეს მისკიდან გამომატანეს. ნახეთ, საინტერესოა, — გვითხრა მან.

ბესირეს წიგნის თაროზე ლეო ქიაჩელის ტომების გვერდით იპყრა კუპალას ნაწარმოებთა ერთტომეულიც დეეს.

— ჰო, ბესირე საქართველოს დელეგაციაში შედიოდა, ბელორუსი ხალხის დღესასწაულს ესწრებოდა ამას წინათ, — განმარტა შექირმა.

'საწერ მაგიდაზე მთელი დასტა გახსნილი კონვერტები შეეწინეწ. ამ წერილებს, უეჭველ ერთი მისამართი აქვს: „ჯოხეთი, მოლოტოვის სახელობის კოლმეურნეობა. ბესირე კონცელიძეს". სიიდან არ მოსულა წერილები, საბჭოთა კავშირის რომელი კუთხიდან! ბესირეს ოღმაფრთოვანებელ წერილებს სწერენ სამშობლოს პატრიოტები ადამიანები. აქ არის წერილები ბერლინიდანაც, — საბჭოთა მეომრები სალამს უძღვნიან ქართველ გმირ ქალიშვილს.

— ოჰ, მოდით, ნაზია, ვარდო, შემოდით, გენაცვალეთ! — მხიარულად გამოეგება ბესირე მეგობარ ქალებს ნაზია და ვარდო კონცელიძეებს. ისინი ბესირეს რგოლის წევრები ყოფილან.

—აი, ესენიც მალე გმირები იქნებიან, — გაათამამება მეგობრების მოსვლით ბესირე. მათ ბევრად გადააჭარბებს გმირობისათვის დაწესებულ ნორმებს.

... როცა გარეთ გამოვედით და გადავხედე ჩვენს წინ გაშლილ დიდებულ ბუნებას წარმტაც სანახაობას, გაზაფხულის მზით გაფერადებულს, — უნებლიეთ კვლავ ის ქალიშვილები წარმომიდგა თვალწინ, რა შესანიშნავი ადამიანები არიან,—ბეჯითნი, ქდება, მოსილნი და ლამაზნი. არც შეიძლება ასეთები არ იყვნენ ამ დიდებული ქვეყნის შვილები!

უთუოდ მალე აიშე გოგიტიძისა და ვარდო კონცელიძის, ბედრიე მახაძის, ქეჭსერ შამილიშვილისა და ნაზია კონცელიძის მისამართითაც წამოვა დატკბა დასტად წერილები კამჩატკის პეტროპავლოვსკიდან თუ ბერლინიდან, ჩვენი ქვეყნის სოფლებიდან და ქალაქებიდან.

მისამართი ამ წერილებისა იგივე იქნება — ქობულეთი. მოლოტოვის სახელობის კოლმეურნეობა...

ვლადიმერ თოლორაია

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ՈՒ ՕՐԵՆՍԴՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՀՀ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ

Հաստատված ՀՀ ՀՆՏ նախարարության 1949 թ. մայիսի 20-ի թիվ 1 հրամանով

ՀՀ ՀՆՏ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ

1. ՀՀ ՀՆՏ նախարարության կազմում մտնում են՝
   ա) նախարարի տեղակալներ,
   բ) նախարարության կենտրոնական վարչություններ,
   գ) նախարարության կենտրոնական բաժիններ,
   դ) նախարարության կենտրոնական հատուկ բյուրոներ,
   ե) նախարարության կենտրոնական գրասենյակներ,
   զ) նախարարության կենտրոնական հատուկ խմբեր,
   է) նախարարության կենտրոնական հատուկ հանձնաժողովներ,
   ը) նախարարության կենտրոնական հատուկ կոմիտեներ,
   թ) նախարարության կենտրոնական հատուկ կոմիսիաներ,
   ժ) նախարարության կենտրոնական հատուկ կոլեգիաներ,
   ժա) նախարարության կենտրոնական հատուկ խորհուրդներ,
   ժբ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ինստիտուտներ,
   ժգ) նախարարության կենտրոնական հատուկ լաբորատորիաներ,
   ժդ) նախարարության կենտրոնական հատուկ կայաններ,
   ժե) նախարարության կենտրոնական հատուկ դպրոցներ,
   ժզ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնարաններ,
   ժէ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական կոմբինատներ,
   ժը) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական գործարաններ,
   ժթ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ֆաբրիկներ,
   ի) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական արհեստանոցներ,
   իա) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատներ,
   իբ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կայաններ,
   իգ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային դպրոցներ,
   իդ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ուսումնարաններ,
   իե) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կոմբինատներ,
   իզ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային գործարաններ,
   իէ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ֆաբրիկներ,
   իը) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային արհեստանոցներ,
   իթ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կայաններ,
   լ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային դպրոցներ,
   լա) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ուսումնարաններ,
   լբ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կոմբինատներ,
   լգ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային գործարաններ,
   լդ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ֆաբրիկներ,
   լե) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային արհեստանոցներ,
   լզ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կայաններ,
   լէ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային դպրոցներ,
   լը) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ուսումնարաններ,
   լթ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կոմբինատներ,
   խ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային գործարաններ,
   խա) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ֆաբրիկներ,
   խբ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային արհեստանոցներ,
   խգ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կայաններ,
   խդ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային դպրոցներ,
   խե) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ուսումնարաններ,
   խզ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կոմբինատներ,
   խէ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային գործարաններ,
   խը) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ֆաբրիկներ,
   խթ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային արհեստանոցներ,
   ծ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կայաններ,
   ծա) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային դպրոցներ,
   ծբ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ուսումնարաններ,
   ծգ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կոմբինատներ,
   ծդ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային գործարաններ,
   ծե) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ֆաբրիկներ,
   ծզ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային արհեստանոցներ,
   ծէ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կայաններ,
   ծը) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային դպրոցներ,
   ծթ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ուսումնարաններ,
   կ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կոմբինատներ,
   կա) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային գործարաններ,
   կբ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ֆաբրիկներ,
   կգ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային արհեստանոցներ,
   կդ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կայաններ,
   կե) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային դպրոցներ,
   կզ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ուսումնարաններ,
   կէ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կոմբինատներ,
   կը) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային գործարաններ,
   կթ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ֆաբրիկներ,
   հ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային արհեստանոցներ,
   հա) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կայաններ,
   հբ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային դպրոցներ,
   հգ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ուսումնարաններ,
   հդ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կոմբինատներ,
   հե) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային գործարաններ,
   հզ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ֆաբրիկներ,
   հէ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային արհեստանոցներ,
   հը) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կայաններ,
   հթ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային դպրոցներ,
   ձ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ուսումնարաններ,
   ձա) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կոմբինատներ,
   ձբ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային գործարաններ,
   ձգ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ֆաբրիկներ,
   ձդ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային արհեստանոցներ,
   ձե) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կայաններ,
   ձզ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային դպրոցներ,
   ձէ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ուսումնարաններ,
   ձը) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կոմբինատներ,
   ձթ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային գործարաններ,
   ղ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ֆաբրիկներ,
   ղա) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային արհեստանոցներ,
   ղբ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կայաններ,
   ղգ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային դպրոցներ,
   ղդ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ուսումնարաններ,
   ղե) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կոմբինատներ,
   ղզ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային գործարաններ,
   ղէ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ֆաբրիկներ,
   ղը) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային արհեստանոցներ,
   ղթ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կայաններ,
   ճ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային դպրոցներ,
   ճա) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ուսումնարաններ,
   ճբ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կոմբինատներ,
   ճգ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային գործարաններ,
   ճդ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ֆաբրիկներ,
   ճե) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային արհեստանոցներ,
   ճզ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կայաններ,
   ճէ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային դպրոցներ,
   ճը) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ուսումնարաններ,
   ճթ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կոմբինատներ,
   մ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային գործարաններ,
   մա) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ֆաբրիկներ,
   մբ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային արհեստանոցներ,
   մգ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կայաններ,
   մդ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային դպրոցներ,
   մե) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ուսումնարաններ,
   մզ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կոմբինատներ,
   մէ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային գործարաններ,
   մը) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ֆաբրիկներ,
   մթ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային արհեստանոցներ,
   յ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կայաններ,
   յա) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային դպրոցներ,
   յբ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ուսումնարաններ,
   յգ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կոմբինատներ,
   յդ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային գործարաններ,
   յե) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ֆաբրիկներ,
   յզ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային արհեստանոցներ,
   յէ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կայաններ,
   յը) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային դպրոցներ,
   յթ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ուսումնարաններ,
   ն) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կոմբինատներ,
   նա) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային գործարաններ,
   նբ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ֆաբրիկներ,
   նգ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային արհեստանոցներ,
   նդ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կայաններ,
   նե) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային դպրոցներ,
   նզ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ուսումնարաններ,
   նէ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կոմբինատներ,
   նը) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային գործարաններ,
   նթ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ֆաբրիկներ,
   շ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային արհեստանոցներ,
   շա) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կայաններ,
   շբ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային դպրոցներ,
   շգ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ուսումնարաններ,
   շդ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կոմբինատներ,
   շե) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային գործարաններ,
   շզ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ֆաբրիկներ,
   շէ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային արհեստանոցներ,
   շը) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կայաններ,
   շթ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային դպրոցներ,
   ո) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ուսումնարաններ,
   ոա) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կոմբինատներ,
   ոբ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային գործարաններ,
   ոգ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ֆաբրիկներ,
   ոդ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային արհեստանոցներ,
   ոե) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կայաններ,
   ոզ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային դպրոցներ,
   ոէ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ուսումնարաններ,
   ոը) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կոմբինատներ,
   ոթ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային գործարաններ,
   չ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ֆաբրիկներ,
   չա) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային արհեստանոցներ,
   չբ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կայաններ,
   չգ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային դպրոցներ,
   չդ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ուսումնարաններ,
   չե) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կոմբինատներ,
   չզ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային գործարաններ,
   չէ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ֆաբրիկներ,
   չը) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային արհեստանոցներ,
   չթ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կայաններ,
   պ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային դպրոցներ,
   պա) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ուսումնարաններ,
   պբ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կոմբինատներ,
   պգ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային գործարաններ,
   պդ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ֆաբրիկներ,
   պե) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային արհեստանոցներ,
   պզ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կայաններ,
   պէ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային դպրոցներ,
   պը) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ուսումնարաններ,
   պթ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կոմբինատներ,
   ջ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային գործարաններ,
   ջա) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ֆաբրիկներ,
   ջբ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային արհեստանոցներ,
   ջգ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կայաններ,
   ջդ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային դպրոցներ,
   ջե) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ուսումնարաններ,
   ջզ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կոմբինատներ,
   ջէ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային գործարաններ,
   ջը) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ֆաբրիկներ,
   ջթ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային արհեստանոցներ,
   ռ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կայաններ,
   ռա) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային դպրոցներ,
   ռբ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ուսումնարաններ,
   ռգ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կոմբինատներ,
   ռդ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային գործարաններ,
   ռե) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ֆաբրիկներ,
   ռզ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային արհեստանոցներ,
   ռէ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կայաններ,
   ռը) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային դպրոցներ,
   ռթ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ուսումնարաններ,
   ս) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կոմբինատներ,
   սա) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային գործարաններ,
   սբ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ֆաբրիկներ,
   սգ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային արհեստանոցներ,
   սդ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կայաններ,
   սե) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային դպրոցներ,
   սզ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ուսումնարաններ,
   սէ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կոմբինատներ,
   սը) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային գործարաններ,
   սթ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ֆաբրիկներ,
   տ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային արհեստանոցներ,
   տա) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կայաններ,
   տբ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային դպրոցներ,
   տգ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ուսումնարաններ,
   տդ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կոմբինատներ,
   տե) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային գործարաններ,
   տզ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ֆաբրիկներ,
   տէ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային արհեստանոցներ,
   տը) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կայաններ,
   տթ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային դպրոցներ,
   ր) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ուսումնարաններ,
   րա) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կոմբինատներ,
   րբ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային գործարաններ,
   րգ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ֆաբրիկներ,
   րդ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային արհեստանոցներ,
   րե) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կայաններ,
   րզ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային դպրոցներ,
   րէ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ուսումնարաններ,
   րը) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կոմբինատներ,
   րթ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային գործարաններ,
   ս) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ֆաբրիկներ,
   սա) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային արհեստանոցներ,
   սբ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կայաններ,
   սգ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային դպրոցներ,
   սդ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ուսումնարաններ,
   սե) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կոմբինատներ,
   սզ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային գործարաններ,
   սէ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ֆաբրիկներ,
   սը) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային արհեստանոցներ,
   սթ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կայաններ,
   տ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային դպրոցներ,
   տա) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ուսումնարաններ,
   տբ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կոմբինատներ,
   տգ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային գործարաններ,
   տդ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ֆաբրիկներ,
   տե) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային արհեստանոցներ,
   տզ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կայաններ,
   տէ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային դպրոցներ,
   տը) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ուսումնարաններ,
   տթ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կոմբինատներ,
   ր) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային գործարաններ,
   րա) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ֆաբրիկներ,
   րբ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային արհեստանոցներ,
   րգ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կայաններ,
   րդ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային դպրոցներ,
   րե) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ուսումնարաններ,
   րզ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կոմբինատներ,
   րէ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային գործարաններ,
   րը) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ֆաբրիկներ,
   րթ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային արհեստանոցներ,
   ս) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կայաններ,
   սա) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային դպրոցներ,
   սբ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ուսումնարաններ,
   սգ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կոմբինատներ,
   սդ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային գործարաններ,
   սե) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ֆաբրիկներ,
   սզ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային արհեստանոցներ,
   սէ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կայաններ,
   սը) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային դպրոցներ,
   սթ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ուսումնարաններ,
   տ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կոմբինատներ,
   տա) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային գործարաններ,
   տբ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ֆաբրիկներ,
   տգ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային արհեստանոցներ,
   տդ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կայաններ,
   տե) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային դպրոցներ,
   տզ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ուսումնարաններ,
   տէ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կոմբինատներ,
   տը) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային գործարաններ,
   տթ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ֆաբրիկներ,
   ր) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային արհեստանոցներ,
   րա) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կայաններ,
   րբ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային դպրոցներ,
   րգ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ուսումնարաններ,
   րդ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կոմբինատներ,
   րե) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային գործարաններ,
   րզ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ֆաբրիկներ,
   րէ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային արհեստանոցներ,
   րը) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կայաններ,
   րթ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային դպրոցներ,
   ս) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ուսումնարաններ,
   սա) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կոմբինատներ,
   սբ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային գործարաններ,
   սգ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ֆաբրիկներ,
   սդ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային արհեստանոցներ,
   սե) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կայաններ,
   սզ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային դպրոցներ,
   սէ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ուսումնարաններ,
   սը) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կոմբինատներ,
   սթ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային գործարաններ,
   տ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ֆաբրիկներ,
   տա) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային արհեստանոցներ,
   տբ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կայաններ,
   տգ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային դպրոցներ,
   տդ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ուսումնարաններ,
   տե) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կոմբինատներ,
   տզ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային գործարաններ,
   տէ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ֆաբրիկներ,
   տը) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային արհեստանոցներ,
   տթ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կայաններ,
   ր) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային դպրոցներ,
   րա) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ուսումնարաններ,
   րբ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կոմբինատներ,
   րգ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային գործարաններ,
   րդ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ֆաբրիկներ,
   րե) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային արհեստանոցներ,
   րզ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կայաններ,
   րէ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային դպրոցներ,
   րը) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ուսումնարաններ,
   րթ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կոմբինատներ,
   ս) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային գործարաններ,
   սա) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ֆաբրիկներ,
   սբ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային արհեստանոցներ,
   սգ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կայաններ,
   սդ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային դպրոցներ,
   սե) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ուսումնարաններ,
   սզ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կոմբինատներ,
   սէ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային գործարաններ,
   սը) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ֆաբրիկներ,
   սթ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային արհեստանոցներ,
   տ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կայաններ,
   տա) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային դպրոցներ,
   տբ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ուսումնարաններ,
   տգ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կոմբինատներ,
   տդ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային գործարաններ,
   տե) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ֆաբրիկներ,
   տզ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային արհեստանոցներ,
   տէ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կայաններ,
   տը) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային դպրոցներ,
   տթ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ուսումնարաններ,
   ր) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կոմբինատներ,
   րա) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային գործարաններ,
   րբ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ֆաբրիկներ,
   րգ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային արհեստանոցներ,
   րդ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կայաններ,
   րե) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային դպրոցներ,
   րզ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ուսումնարաններ,
   րէ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կոմբինատներ,
   րը) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային գործարաններ,
   րթ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ֆաբրիկներ,
   ս) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային արհեստանոցներ,
   սա) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային կայաններ,
   սբ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային դպրոցներ,
   սգ) նախարարության կենտրոնական հատուկ ուսումնական ագրեգատային ուսումնարաններ,
   սդ) նախարարության կենտր